

SOBAT

12e jaargang nr. 2 - april 1997

nummer 52

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning !
Met meer leden meer kracht !*

fonds
sociale
zorg

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden !

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterraut van uw auto !

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50
V.O.M.I. stickers	f 1,00
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00
	portvrij
V.O.M.I. luxe aanstekers	f 7,50
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto.

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

**Leen van Eijk, Oost Kanaalweg 12A, 2461 EP
Ter Aar, Tel. 0172 - 602705, Postgiro 6131844**

**Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
2461 VJ Ter Aar, Tel. 0172 - 602452**

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten, bewaar ze en stuur ze naar
Mevrouw Jac. M. Holewijn, Alberdijnck Thijmalaan 19, 2081 ES Bloemendaal, Tel. 023 - 5391920.

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

INDIVIDUELE DOCH VERZORGDE REIZEN naar INDONESIË

VOLGENS UW EIGEN REISWENSEN (PRIVACYTOURS ®)

Tallose mogelijkheden

WIJ KUNNEN OOK REIZEN SAMENSTELLEN VOOR INDIË-VETERANENGROEPEREN (BASE TOURS)

Geïnteresseerd?

Geef telefonisch of schriftelijk uw wensen door voor een blijvend reisvoorstel plus kostenindicatie.

Uiteraard bent u ook van harte welkom op ons kantoor.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V.

(ANVR/SGR nr. 1502/1A7A)

Clauskindersweg 28-29, 1069 HN Amsterdam, Tel. 0206198377/6198386

(zaterdag telefonisch niet bereikbaar)

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

VETERANENPAS

Bij boeking van een AURORA-reis naar Indonesië zal aan de houder van een veteranenpas een bedrag aan "zakgeld" worden overhandigd. Bij alleen een vliegticket naar Indonesië is dit Rp. 50.000,- en bij een complete tour Rp. 150.000,-. Dit laatste zal echter pas in Indonesië worden overhandigd in verband met de betreffende in- en uitvoerbepalingen.

Bent u geïnteresseerd in deze reizen, geef ons dan telefonisch of schriftelijk uw wensen door.

Wij maken dan vrijblijvend een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afschortdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147458

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res. luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: R. Boekholt, brigade-generaal der fuseliers b.d.
H. Boschma, oud burgemeester
W. Epke, Ridder MWO, brigade-generaal b.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO, majoor b.d.
H.A.M. Brouwees, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur
Generaal der Krijgsmacht
J.A. Bucher, kolonel der cavalerie
Chef Staf 1 Divisie 7 December

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: drs. T. Lentz
secretaris: G. DeJerman, Brongros 68,
3068 PB Rotterdam, tel. 010-4206138
penningmeester:

J.A. Broesder, Moerslanden 8
8332 KW Steenwijk.
Tel.: 0521-515460
postbusnummer 42.39.368
banknummer 45.85.91.300 i.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam

alg. adjunct: C.J. W. van Haaften
leden: N. den Hollander
Victor C. Bridié

Ledenadministratie

N. den Hollander
Salmusstraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0412 625109

Sociale Commissie

voorzitter: Victor C. Bridié,
Van Nijenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag; tel. 070-3280532

Redactiecommissie

redacteur: L.C. Zéguers, Zonstraat 118, 6453
AE Kerkrade, tel./fax 045-5454013
leden: R. Grit, Balloo 90, 9458 TD Balloo,
tel./fax 0592-241361
J. Zwaan, Lijstje 45, 1034 KN
Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

J. Zwaan,
Lijstje 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

1. opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.o. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zienwijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druck: Helton Van Hoeringen & Koninklijke Drukkerij De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indoesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of omliggende zeegebieden, almede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongefallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Bridié

Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 03 28 05 32

Vice voorzitter

Jaap Vrolijk

Generaal Spoorlaan 70B
2285 TJ Rijswijk (ZH)
tel. 07 03 94 30 48

Secretaris-Notulist

Henk Bormentlo
Sint Jorisplein 4
2381 GB Riddersloot
tel. 01 60 43 36 34

SOCIALE DISTRICTSCOÖRDINATOREN

Noord Nederland

Ben C.H. Habich
Boeckhorweg 10
9365 TJ Niebert
tel. 05 94 54 95 03

Oost Nederland

Joring Bakker
van Haerellstraat 30
7470 AD Goor
tel. 05 47 27 11 55

Canada & USA

Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oxeville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 905/627-3216

Algemeen Consulnt

Gerard H.L. Offerman
Tolbergcentrum 143
4708 GC Boesendoel
tel. 01 65 53 63 43

Zuid Nederland

vacant

West Nederland

Conal Ptl. van Buuren
Prinses Beatrixdijk 332
2273 XK Voorburg
tel. 07 03 86 07 77

Midden Nederland

vacant

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Groningen

vacant

Overijssel

Jon Timmer
Valeriusstraat 87
7604 CP Almelo
tel. 05 46 81 94 36

Drenthe

Jannie van Ae-Dijkster
Knottenplant 60
9761 BW Eelde
tel. 05 03 08 27 02

Zuid-Holland Noord

Bob Verbeek
Beatrixlaan 10
2751 XC Moerkapelle
tel. 07 97 5 93 16 37

Friesland

Hans N. Elom
Gerben Ymstrastraat 13
8723 CP Roudum
tel. 05 14 52 21 07

Brieveland

Geerit W. Soetekouw
Geeststraat 26
6617 CH Beigharen
tel. 04 97 53 19 86

Valuwe

Peter H.J. Halsbergen
Barkenaard 107
8172 AR Vaassen
tel. 05 78 57 59 35

Noord-Holland

Han J. Hammen
Egelantierlaan 36
2015 KJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

Flevoland

Frits H.A.M. Franzen
Oewegriend 13
1358 AE Almere
tel. 03 6 5 31 89 72

Zuid-Holland Zuid

Joop H. van Breugel
Groenewoud 54
3342 DD H.L. Ambacht
tel. 07 8 82 16 24

Zeeland

Tom Kooger
M. Coehoorngracht 44
4381 BT Vlissingen
tel. 01 18 45 30 08

Utrecht/Gooi

Wim I. Scholten
Comeniuslaan 99
3706 KD Zeist
tel. 03 0 6 95 68 38

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Pennings
Thorbeckestraat 103
5344 SM Oss
tel. 04 12 62 35 15

Limburg

Harry J.A. Dale
Heerleerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 04 6 4 52 13 16

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Oost Kanaalweg 12A
2461 EP Ter Aar
tel. 01 72 61 27 05

Assistent beheerder

Tjibbe J. Goustra
A. van Heesdenstr. 15
2461 VJ Ter Aar
tel. 01 72 60 21 52

Propagandiste

Juc. M. Holewijn
Albrandinck Thijnsloot 19
3081 ES Bloemendaal
tel. 02 3 5 39 19 30

Sociale
VERENIGING
VOMI

oorgedoten bij

stichting
veteranen
platform

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 52 - 12e jaargang nr. 2
april 1997

Bij de voorplaat

De voorplaat toont het Indië-monument in Kampen

Op de zult staan de namen van twaalf in Nederlands-Indië omgekomen militairen vermeld. Het zijn er dus vier maal drie namen.

Ontmoetingen

Het was als ik mij goed herinner in de maand maart van het jaar 1944. Bijna dagelijks vlogen grote armada's Amerikaanse bommenwerpers over onze hoofden richting Duitsland. De bommenwerpers betekenden voor ons de hoop en de verwachting dat Hitler-Duitsland de oorlog niet kon winnen en dat de bevrijding slechts een kwestie van tijd was.

De Duitsers waren er echter achter gekomen dat de onderkant van de "vliegende vestingen" vrijwel onbeschermde was. Ze monteerden daarom hun machinegeweren op de jagers zodanig dat ze schuin naar boven gericht waren. De jagers vlogen van achteren onder de bommenwerpers en die waren dan een gemakkelijke prooi voor de aanvallers.

"Schräge Musik" werd dat systeem door de Duitsers genoemd. En maar al te vaak had dit tot gevolg dat er in een vliegtuig het bevel "bail out" moest worden gegeven.

Wij zagen dan soms een aantal witte parachutes in de lucht en dan was het zaak eerder bij de vliegers te zijn dan de Duitsers.

Wij zaten in een zomerhuisje in het bos en daar hadden wij op een zeker moment een aantal vliegers bij ons te gast. Hun vlieger-overalls verborgen wij dan in een klein keldertje onder de trap.

Dat de vliegers zo snel als maar

mogelijk was hun terugtocht naar Engeland moesten aanvaarden ligt wel voor de hand en daartoe waren er vaste verbindingen tussen de onderscheidene verzetsgroepen.

Na enkele dagen bij ons in het zomerhuis te hebben verbleven gebeurde het dat er langs het zanderige bospad een motorrijder kwam, die even later opnieuw maar nu in de andere richting aan onze verblijfplaats voorbij kwam.

Uiteraard waren wij op onze quilve. Toen de motorrijder voor de derde keer verscheen werd hij gevolgd door een personenauto (U weet wel met zo'n gasgenerator).

De motorrijder bleek vooruit te zijn gezonden om te zien of er geen hinderlaag was en of alles veilig was. Ik heb hem toen maar even gezien en gesproken. Gesproken werd er toen overigens niet veel.

De vliegers werden in het Fordje geladen en zo werd de weg terug naar Engeland ingeslagen. Daar ik direct na de oorlog soldaat werd heb ik niet meer uitgezocht wat er van die vliegers terecht is gekomen.

Aan het eind van het jaar 1946, ik was toen soldaat brenschutter van het carriepeloton van 2-13 RI., werd ik naar Bandoeeng gestuurd om getest te worden voor een officiersopleiding. Mijn grote vriend Joop Stalman (die eveneens voor de test moest) en ik werden ondergebracht in een school (ik geloof de Julianaschool) en wij installeerden ons gezamenlijk netjes in een hoek van een der lokalen.

Toen wij goed en wel onze stretcher hadden neergezet kwamen er enkele medeslachtoffers binnen die zich

naast ons installeerden. De soldaat die zijn stretcher naast de mijne had neergezet keek mij vervolgens aan en stelde de normale en vaak obligatoire vraag "kennen we elkaar?"

Na eerst gevraagd te hebben "waar kom je vandaan?", was de volgende logische vraag "waar was je ondergedoken?"

Toen ik de plaats noemde waar ik was ondergedoken was zijn reactie "daar ben ik eens geweest om piloten te halen". En op dat moment herkende ik in hem de motorrijder die voor het Fordje aanreed.

Het was Gerrit van der Drift uit Kampen of, zoals wij hem noemden, Gait van de pantsers (als ik het wel heb).

Wij hebben samen de officiersopleiding voltooid en zijn daarna weer bij "de troep" terecht gekomen.

Voor de derde maal in mijn leven ontmoet ik hem thans weer, maar nu slechts met zijn naam op het gedenkteken in Kampen.

De eerste luitenant G. v.d. Drift uit Kampen.

Hij heeft de oorlog in Europa overleefd maar heeft uiteindelijk zijn leven gegeven in Indië.

En ik weet zeker dat de motorrijder van toen nimmer zou hebben begrepen dat wij nog eens met SS-ers zouden worden vergeleken.

TL.

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór **28 april a.s.** aan: Zie onder rubriek: VAN DE REDACTIE. S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

VAN DE BESTUURSTAFEL

ATTENTIE

ATTENTIE

AAN ALLEN DIE DIT ZULLEN ZIEN EN HOREN LEZEN: SALUUT!

DE PENNINGMEESTERS VAN DE VERENIGINGEN HEBBEN NOG STEEDS TE KAMPEN MET LEDEN DIE HUN CONTRIBUTIE NOG NIET HEBBEN BETAALD.

ALS ZIJ NIET TIJDIG OVER DE NODIGE GELDEN KUNNEN BESCHIKKEN, KUNNEN ZIJ OOK GEEN UITGAVEN DOEN VOOR JULLIE BIJEENKOMSTEN.

DAAROM: "ZOEK DIE ACCEPTGIROKAART, OF LIEVER: SCHRIJF EVEN
"EEN GIRO UIT (DAT SPAART DE VERENIGING WEER GELD)
"DAN KAN JULLIE PENNINGMEESTER OOK WEER VERDER"

BIJ VOORBAAT BEDANKT NAMENS ALLE PENNINGMEESTERS.

-O-O-O-O-O-

Zij, die hun "Vrij vervoer" hebben aangevraagd bij de Stichting Dienstverlening Veteranen, hebben intussen hun twee biljetten ontvangen. Wie deze biljetten nog niet hebben aangevraagd, kunnen dit alsnog doen.

Haal de kaart uit de "Opmaat" en stuur die ingevuld in aan de SDV.

DOEN

Naast deze kaarten kunnen te zijner tijd nog kaarten voor vrij vervoer worden aangevraagd voor:

- 5 mei: Herdenking Capitulatie Wageningen.
- 6 juli: Veteranendag Koninklijke Marine in Den Helder voor alle veteranen van de Marine.
- 6 september: Herdenking Nationaal Indië-monument Roermond.
- 19 september: Veteranendag KL te Oldebroek voor alle post-actieve militairen die zijn uitgezonden in het kader van een VN-missie (incl. Korea) en zij die zijn uitgezonden in het kader van een andere multinationale operatie na 1956.

-O-O-O-O-O-

De V.O.M.I.zal ook dit jaar weer deelnemen aan het defilé te Wageningen op 5 mei a.s. De organisatie van het VOMI Detachement is in handen van de voorzitter van VOMI Zeeland, de heer Smoorenburg.

Landelijke Indië-veteranendag bij monument Dalen

Op zaterdag 5 juli 1997 wordt er in Dalen weer een landelijke Indië-veteranendag gehouden voor alle militairen die in het voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea hebben gediend in de periode 1945-1950 voor zowel KL, KM, KLu en KNIL. Er is dit jaar accommodatie voor zo'n 2000 personen. De organisatie biedt koffie met koek, een lunchpakket, drie consumpties en een nasi-schotel. Dit alles tegen betaling van f 17,50 p.p. Alleen veteranen en hun echtgenotes/begeleid(st)ers komen hiervoor in aanmerking.

De J.W.F. Kapel zorgt deze dag voor de muzikale omlijsting. Er wordt een Pasar Baroe georganiseerd in het centrum van Dalen, met onder meer optredens van Indische muziek- en dansgroepen.

Dalen heeft een eigen N.S.-station, dus reizen per trein naar deze veteranendag is ook mogelijk. Voor deze dag worden evenwel geen extra vervoerbewijzen verstrekt door de S.D.V. te Utrecht.

U kunt eventueel gebruik maken van de vervoerbewijzen die u een dezer dagen zijn toegezonden door de S.D.V.

U kunt zich als volgt aanmelden: U vult onderstaande bon in. Daarna doet u deze, met een aan u zelf gerichte en gefrankeerde briefkaart (80 ct.), in een voldoende gefrankeerde enveloppe en stuurt die aan:

**Stichting Dametin
Schoolstraat 10
7751 GJ Dalen.**

De eerste 2000 aanmeldingen krijgen hun briefkaart met bevestiging van

de inschrijving direct retour, waarna u pas het verschuldigde bedrag overmaakt.

Omdat er vanaf de 2001ste aanmelding geen mogelijkheid meer is om deel te nemen aan de catering in de tenten, ontvangen deze aanmelders de bevestiging iets later terug, maar men is uiteraard wel van harte welkom om deze dag naar Dalen te komen om o.a. de herdenking bij het monument mee te beleven en te verpozen op de Pasar Baroe en daar te genieten van de Indische muziek- en dansgroepen.

Aanmeldingsbon

Naam

Aantal personen

Adres

Postcode

Woonplaats

Onderdeel

meldt zich aan voor de landelijke Indië-Veteranendag op zaterdag 5 juli 1997 te Dalen (Dr.).

Na acceptatie wordt mij ter bevestiging de briefkaart retourgezonden en maak ik per omgaande f 17,50 p.p. over op de Rabobank Dalen nr. 3126.81.712 t.n.v. Stichting Dametin. Per giro dient u het bedrag over te maken op nr. 809124 t.n.v. Rabobank Dalen en t.g.v. Stichting Dametin te Dalen.

Datum: Handtekening:

S.v.p., inclusief de aan u zelf gerichte briefkaart, retourneren aan:
Stichting Dametin, Schoolstraat 10, 7751 GJ Dalen.

Boekbespreking

"Onze kleine geschiedenis van Nederlands-Indië, de Pacificoorlog en Indonesia"

'Een terugblik op een koloniale periode van drie eeuwen en op de beëindiging daarvan', door drs. H.A.M. Liesker met specialistische bijdragen van J. van Duim, H. van Hoboken, H.J. Legemaate en ing. D. de Moor. Uitgever: KJBB (Vereniging Kinderen uit de Japanse Bezetting en de Bersiap 1941-1949). Postbus 23004, 1100 DM Amsterdam ZO. Telefoon 020-9600519, Fax 020-8909755. Bezoekadres: Apollolvinder 19, 1113 LL Diemen Noord. ISBN 90 737 09 6. Geïllustreerd, 144 pagina's met 43 foto's en 4 kaarten. Paperback, formaat 15 x 21 cm. Prijs f 19,95.

Een grote geschiedenis in een klein boekje. Nederlands-Indië, de Pacificoorlog en Indonesië in vogelvlucht. Evenals de bekende Amsterdamse dominee Nico ter Linde het narratieve, verhalende gedeelte van de Bijbel navertelt en profaneert in een onlangs verschenen boek, en de daarin voorkomende verhalen bundelt tot een serie kinderverhalen voor volwassenen en tegelijk deze oeroude vertelsels ontdoet van hun patina, het kenmerk der echtheid, zo transformeren Liesker cum suis de geschiedenis van Indië, Oost-Azië en de Pacificoorlog tot een kindergeschiedverhaal voor volwassenen en pubers. Wel een aardige bundel geschiedverhalen, waarin in elk geval tot uiting komt dat de wijdverspreide mythe, als zou Nederland 3, of zelfs 4 eeuwen lang de Indische archipel hebben gekoloniseerd en beheerst, onjuist is. Onze suprematie over wat werd tot Nederlands-Indië begon namelijk pas na de opheffing van de VOC (Verenigde Oost-Indische Compagnie) in 1796, toen de Bataafse Republiek het beheer van de her en der verspreide handelsposten van de VOC overnam en de Indische archi-

pel onder staatsgezag bracht en uitbreidde. Deze uitbreiding duurde tot in het begin van de 20-ste eeuw met de verovering van A'tjeh.

De bundel is een aardige start voor beginners in de geschiedenisbeoefening.

De indrukwekkende literatuurlijst achter in het boek (5 dichtbedrukte bladzijden) doet meteen al het vermoeden rijzen dat er veel in dit werkje is geput uit al eerder bestaande boeken, etc. over deze materie. Uit het ene boek uiteraard meer dan uit het andere, al naar gelang de stof bruikbaar of minder nuttig werd geacht in het kader van des auteurs doelstelling.

Bij lezing van deze bloemlezing vroeg ik mij echter wel herhaaldelijk af, of de samensteller(s) hun bronnen wel zorgvuldig genceg hebben geselecteerd en geëvalueerd. Zijn de verhalen, schetsen etc. wel voldoende op hun waarheidsgehalte en echtheid onderzocht? Want in tegenstelling tot de steeds weer herhaalde bewering dat er nog steeds te weinig bekend is over Nederlands-Indië en de Aziatische oorlog gedurende de Tweede Wereldoorlog en de Japanse bezetting, is er heel veel, rijp en groen, over deze zaken gepubliceerd. Vele verhalen worden steeds herhaald, als het ware herkauwd. Zo veel, dat je je wel eens met de grote Duitse filosoof Nietzsche afvraagt, maakt "Die ewige Wiederkehr des Gleichen", de mens niet onuitsprekelijk moe? Overdaad schaadt.

Het is, als bij het te vaak lezen of horen van steeds dezelfde citaten en vertelsels, dat de verveling toeslaat. Soms bekruipt je een gevoel van gêne als iemand voor de zoveelste keer weer een al dood geciteerd vers declameert, zoals dit bijvoorbeeld het geval is, als iemand bij een dodenherdenking of andersoortige herdenking van de Tweede Wereldoorlog het al tot in den treure opgezegde gedicht van Leo Vroman over de verhalen, die

honderdmaal moeten worden herhaald, opnieuw ten gehore brengt. Enige malen bekwam mij bij het lezen van dit geschiedwerkje de vrees dat de samenstellers, in het voetspoor van Jeroen Brouwers "Bezonken Rood", zich te buiten gingen aan enige overdrijving van de Japanse wreedheden en het aantal slachtoffers daarvan. Helaas komen in dit handboekje voor beginners in de navorsing van het Indische verleden enkele historische onjuistheden voor. Maar het moet erkend worden, dat dit soort euvels bijna noodwendig in zodanig gesimplificeerde overzichten als dit werkje binnensluipen.

In zijn totaliteit is deze gecompri-meerde poging tot een geschiedoverzicht van een zo groot gebied over zo lange tijd niet onverdienstelijk, maar gezien de grote hoeveelheid gegevens, die over deze materie voorhanden is, enigszins overbodig. De verdienste van dit overzicht is vooral het feit, dat een aantal gegevens over de lotgevallen der Indische "achterban" waarvoor dit boek, volgens de samenstellers, in het bijzonder bedoeld is, weer eens op een rij werden gezet. Wel handig voor scholieren. En voor gering ingelichte volwassenen een goede geheugen-opfrisser.

J. Zwaan

Verzet CONTRA de Japanse bezetting van Nederlands-Indië in de Tweede Wereldoorlog

H. Toonen (red.)

De Geuzen van het Indisch verzet 1942-1945, Bussum/Nijmegen 1996. Uitgave van het comité Ancol. ISBN 90 90061 72 X. 413 pagina's. (In ieder geval te verkrijgen via E. Melis, Weezenhof 21-33, 6536 JS Nijmegen, tel.: 024-3347488/024-3553835). Prijs f 30,-.

In Antjol aan de noord-oostkust van het eiland Java in Indonesië ligt een ereveld van de Oorlogsgravenstichting. Toen na de oorlog het personeel van de gravedienst, het Rode Kruis en onderzoekers van de Temporale Krijgsteden dit drassige terrein, omringd door grillige mangroven, betrad, deden ze een huiveringwekkende ontdekking. Tussen de kruinloze klapperstammen en het hoogopschietende kruid lag een cementen blok met daarop een

Japanse inscriptie die luidde: "be-graafplaats-overleden". In werkelijkheid bleek het om een executieplaats te gaan. Vijftig jaar na oprichting komt het comité Ancol met een boek ter nagedachtenis aan het Indisch verzet, de onbekende slachtoffers van de (massa)arrestaties en executies en om allen te eren die leden, of nog lijden, onder de mensonterende omstandigheden en sadistische behandelingen van de Kempetai. De titel: "De Geuzen van het Indisch verzet" slaat terug op drie medewerkers van de Nederlands-Indische Radio Omroep, die na de capitulatie van Nederlands-Indië op 8 maart 1942 het Wilhelmus, "de Geuzenymne" van de Nederlandse Opstand tegen de Spanjaarden, gebruikten als dag-sluitter bij hun uitzendingen. Ook de redactie mag graag refereren aan het Wilhelmus, want in de redactionele artikelen staan herhaaldelijk vergelijkingen met het Geuzenverzet uit de Tachtig-jarige oorlog en de Tweede Wereldoorlog. Voorin de publicatie staat een indrukwekkende lijst met namen van hoogwaardigheidsbekleders die zitting hadden in het comité van aanbeveling. Voordat de lezer een woord gelezen heeft is al de indruk aanwezig dat dit een boek van gewicht moet zijn. Maar is het dat ook?

"Verzet contra de Japanse bezetting van Nederlands-Indië in de Tweede Wereldoorlog" wil in 30 hoofdstukken een beeld schetsen van de situatie in Nederlands-Indië tijdens de bezetting door de Japanners. De Japanse expansie, het verzet door het KNIL, de Molukkers, op Noord Sumatra, de guerilla in Nieuw-Guinea, het sadisme van de Kempetai, de berechting van Japanse oorlogsmisdadigers, het is slechts een greep uit de diversiteit van onderwerpen dat aan bod komt. Daarmee is ook meteen de toon gezet voor de voornaamste negatieve kritiek die op het boek te leveren is, namelijk het vormt geen geheel. De redactie heeft zich dit euvel gerealiseerd, want de hoofdstukken zijn aan elkaar gebreed door "rand"-hoofdstukken. Deze literaire vormvernieuwing pakt niet gelukkig uit. Zoals in vele boeken over voormalig Nederlands-Indië wordt geopend met de eerste "kennismaking" van de Nederlanders met de Indische archipel in 1596, wat helemaal niet ter zake doende is voor de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast zijn de hoofdstukken wisselend van

kwaliteit. Sommige verhalen staan boordevol bijzonderheden als namen van plaatsen en personen. Het vereist een enorm historisch, maar ook geografisch overzicht om te begrijpen wat er staat. De beste artikelen gaan over de Kempetai, over oorlog en collaboratie, berechting van Japanse oorlogsmisdadigers en Nederland en het tribunaal van Tokio. Het zijn duidelijk afgebakende onderwerpen, maar natuurlijk spreken gruwel en wraak nu eenmaal meer tot de verbeelding van de lezer dan gedetailleerde opsommingen. Het taalgebruik in sommige artikelen is gedateerd, waardoor de gebrekkige eenheid van het boek nog meer opvalt. Veel hinderlijker is soms het regelrecht anti-Japanse sentiment. Het zijn geen spijkers op laag water, want een opmerking als: "... zeker in de eerste helft van de oorlog in de Pacific, hebben de geallieerden een vrijwel te verwaarlozen aantal Japanners (circa 6.000 man) krijgsgevangen gemaakt..." is... een vijandsbeeld uit oorlogstijd.

Zesduizend mensenlevens, ook al zijn het kennelijk slechts Japanners, is heel veel. De Japanners hebben vreselijk huisgehouden in zuid-oost Azië en veel Nederlanders hebben er zwaar onder geleden. Veel Japanse militairen hebben zich schuldig gemaakt aan plundering, massamoord, verkrachting en andere gruwelijkheden, maar op deze manier aandacht trekken is onverstandig. Voor de oorlog tegen de Japanners in Nederlands-Indië is in de media heel wat minder aandacht dan voor de oorlog tegen de Duitse overheersing, maar je kweekt geen belangstelling bij "onschuldige" lezers, wanneer je ze tracteert op uitsmijters die niet meer passen in de huidige internationale verhoudingen. Nuanceer of laat ze weg!

"De kracht van Verzet contra de Japanse bezetting van Nederlands-Indië" zit in het foto-materiaal, waarvan het boek rijklijk voorzien is. Vele bronnen, ook particuliere collecties, zijn daarvoor aangeboord. Jammer genoeg is er geen register aanwezig van plaats en persoonsnamen, wat zeker een gemis is, want ondanks de kritiek is het een ideaal boek voor historici om uit te putten, juist omdat het vol details staat. De publicatie eert de geëxecuteerden, alleen al door ze met naam, en eventuele militaire rang, af te drukken. Tijdgenoten

zullen met veel herkenning kunnen bladeren.

Maria van Haperen,
Eersel

BEGRIIP

Er is weer een doctorale scriptie op mijn bureau neergedaald. Deze keer van een kandidaat doctorandus der Katholieke Universiteit Brabant te Tilburg, de faculteit der Sociale Wetenschappen. De scriptist heet: E.J. Vos, de titel van het geschrift luidt: "De oudere generatie Nederlandse veteranen; ontwikkeling en betekenis van georganiseerde veteranen" .. 'een onderzoek naar de ontwikkeling in de tijd, rol(l) en functie van georganiseerde veteranen van de Tweede Wereldoorlog, Nederlands-Indië, Korea en Nieuw-Guinea'. De scriptie dateert van augustus 1996, telt 122 pagina's op groot formaat (21 x 29,5 cm) en is niet in de handel. Het is een uitermate intellectualistische schriftuur, en zeker geen lektuur voor Indië-veteranen. De samensteller citeert veel en stapelt theorie op theorie. Een echte socioloog deze doctorandus Vos, volgens wie de remedie voor alle veteranenkwalen de verwerking is. Tijdens het lezen van deze studie vroeg ik mij steeds af: Wat hebben wij, Indië-veteranen, toch allemaal te verwerken?

Sociologen, psychiaters, psychologen, psycho-therapeuten, zieleknijpers van diverse pluimage, geestelijke vertroosters en softe hulpverleners van velerlei aard, zouden ons, getraumatiseerde zielepoten, van onze frustraties moeten verlossen en ons met schuld beladen onderbewustzijn boven water moeten halen. Dat zou dan het geneesmiddel bij uitstek zijn. Typisch de betweterige visie van een weinig begripende buitenstaander uit een tijdperk van vrede en gewaam. Vos slaat de plank mis. Hij denkt te intellectualistisch. Hij ziet het grote heil voor de Indië-veteranen bij organisaties als het VP (Veteranen Platform), Bond Wapenbroeders en militaire geestasmanipulators (nu direct geen instellingen die de Indië-veteranen een warm hart toedragen). En verder gelooft hij dat wetenschappelijke instellingen, als daar zijn de Sectie Militaire Geschiedenis van de

KL, het Bureau Maritieme Historie en de Sectie Luchtvaartgeschiedenis, de waarheid exclusief in pacht hebben; de onderzoekers van deze overheidsdiensten, die vanuit hun ivoren torens, door middel van telescopen, het gekrioel in de onderwereld observeren, zijn echter ook geen in de wijsheid der onfeilbaren onderwezen geesten, zij bouwen hun kennis op perkament.

Scriptist Vos gelooft, voorgelicht door lieden uit genoemde organisaties, dat de Nederlandse overheden van goeden wille zijn, en waren, met betrekking tot "hun" oorlogsveteranen. Ellacie, de oorlogsveteranen hebben daar zo goed als nooit iets van gemerkt. Voor wat de Indië-veteranen betreft, zo verzucht onze doctorandus: "Och, er zijn nog enkele recalitrante beroepsankeraars, maar de grote meerderheid waardeert de erkenning, die overheidspersonen (mooie woorden, zonder daden) af en toe uitspreken. Zoet gevooisde vlejlerijtjes als pleistertje op een verwaarloosde wond.

De lijvige, en wie weet wel goed bedoelde scriptie van E.J. Vos, heb ik met klimmende verbazing, ergernis en verbittering gelezen. Er is nog steeds niets nieuws onder de zon. Onze klachten en verwijten over de behandeling, na onze terugkeer in Patria, en het onbegrip der overheden, kerken, media en publieke opinie, zijn volgens Vos grotendeels onterecht.

De tijdsomstandigheden hebben de lastercampagnes en kwaadaardige hetzes tegen, in het bijzonder, de Indië-veteranen, veroorzaakt. Het was zo kwaad niet bedoeld. Weliswaar liet de overheid zonder commentaar al deze negatieve publiciteit toe, maar ze waren te goeder trouw. Vertel je verhaal maar, boze veteraan, zo predikt scriptist Vos, dan ebt je verbittering over het gebrek aan begrip en erkenning vanzelf weg.

Gaat heen en wordt warm broeder. Ga met ons en doe als wij. Vergeet, wat je eens ervoer. Dat is toch voorbij.

Wij (Nederland in al zijn geledingen) hebben voor jullie gedaan wat binnen ons vermogen lag. Schik je dus sobat, wordt weer een zoete jongen, dat verdienen wij, buitenstaanders van een generatie die opgroeide in welvaart, vrede en pacifisme, toch echt, boze oude mannen. Wij zijn be-

reid jullie allen weer, na vele decennia, op te nemen, voor de enkele jaren die ons nog resten, in onze humane samenleving. Waardeer deze geste en zeur niet langer. De winter is vergangen, de lente breekt weer baan.

Geloven jullie dit Sobats? Voor mij klinkt het allemaal wat al te soft en sociologisch. Voerje wat heb je mooie tanden.

J. Zwaan

RECHTZETTING (Dementi)

In verschillende bladen, waaronder diverse veteranen- en reünistenbladen, in het bijzonder van oud-Indiëgangers, zijn de laatste tijd aankondigingen, bij wijze van promotie, verschenen voor het boek: "Orde en Vrede", samengesteld door Sjoerd Lapré, Philip de Lange en Rob Escher. In een aantal van deze aankondigingen wordt mijn naam, J. ZWAAN, vermeld als mede-samensteller c.q. mede-auteur. Deze mededeling is voor wat mijn naam betreft ONJUIST. Weliswaar heeft ondergetekende tijdens de eerste aanloop tot realisering van het "Orde en Vrede project", een luttele tijd deel uitgemaakt van het auteurscollectief, gevormd voor het schrijven van opgemeld boekwerk. Al heel spoedig heeft ondergetekende, in verband met meningsverschillen over de opzet en inhoud van genoemd boek, zich echter uit de betreffende werkgroep teruggetrokken.

U dient er dan ook rekening mee te houden dat mijn persoon geen bemoeienis met het boek "Orde en Vrede" heeft.

Het zou aanbeveling verdienen als bladen van Indiëgangers en reünisten, veteranen en anderen, die deze foutieve gegevens omtrent de samenstellers van dit boekwerk hebben gepubliceerd, deze zouden rectificeren. Waarvan akte.

Bij voorbaat mijn dank.

J. Zwaan

Speciale aanbieding V.O.M.I. - adreszegels

Victor C. Bridé ovw
117 van rijnrodestraat
2597 rl 's-gravenhage
tel. 070 73 28 05 32
postbankgiro 22 09 52

afmetingen: 42x21 mm gegomd
500 stuks (minimaal) f 35,- franco.
Deze adreszegels te bestellen bij:
Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12A, Ter Aar.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I.-wapenschild
Het is er eindelijk, zeer fraai
uitgevoerd op een blank gelakt
mahonie schild in wangmodel met
het V.O.M.I. logo in plastic
spuit/gietwerk, wat kleuren betreft
gelijk aan onze sticker en
borstembleem.

De prijs is f 30,- exclusief
verzending.

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje
met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 12,50 franco

V.O.M.I. - OVW insigne
afmeting: 11 mm hoog
met sureté en zwaar verguld
K.B. kwaliteit f 10,- franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds
Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te
Ter Aar

V.B.

De stille kracht van een ex-kolonie

Onderstaand artikel is overgenomen uit "TERDEGE" van 27 november 1996. De tekst is van H. de Vries en de foto's van Cees Buys.

Bij honderden reizen ze naar "Indië". Destijds troffen ze het in deplorabele toestand aan. Rampokkers maakten het eilandenrijk onveilig, een krachtig optreden werd onmogelijk gemaakt door internationale druk. Ook in het vaderland ontbrak na terugkomst de waardering. Tot hun verbazing vinden de Indië-veteranen die nu wel bij hun voormalige tegenstanders. Op Indonesische bodem worden oude wonden geheeld. De plopper van weleer blijkt een goede vriend te zijn.

"Senang", noemde Anne Piersma zijn huis. Hij is een tevreden mens. Naast de Indische term op het naambord liet hij een palm op het naambord schilderen. De boom symboliseert niet alleen de rust die de oud-politie-man geniet, maar ook zijn Indië-verleden. Van '47 tot '50 maakte hij als dienstplichtige deel uit van bataljon 4-1 R.I. van de palmboom-divisie, die op Zuid-Sumatra orde en rust trachtte te herstellen. De TNI, het geordende Indonesische leger, was er nauwelijks vertegenwoordigd. Het waren voornamelijk ongeregelde bendes waarmee de Hollandse jongens werden geconfronteerd. "Onze voornaamste taak was het bieden van een stuk bescherming aan de burgerbevolking. We patrouilleerden in de omgeving, waardoor de mensen weer rustig op de sawah's konden gaan werken. In de kampongs deelden we medicijnen uit. Kleding die door ons werd afgedankt, trokken zij meteen aan. Zo ging dat. We hadden echt een dankbare taak".

Dromen

De gepensioneerde adjudant-groepscommandant der Rijkspolitie schaamt zich niet voor zijn tranen om de vrienden die hij er liet. "Het sneuvelen van je kameraden, dat was het ergste. Van ons peloton zijn er zes ge-

bleven. Drie gesneuveld, twee verdronken en één aan typhus overleden. Ook een dorpsgenoot van me is in Indië overleden.

We kwamen allebei uit Middelstum, een klein boerendorp in Groningen. Voor ons vertrek hebben we nog belijdenis gedaan. We wilden ons geloof belijden voor we weggingen. Dan wordt je door de gemeente toegezegd: "De Heer zal u steeds gadeslaan". Tegen het einde van zijn maatschappelijke loopbaan keerde Indië's nachts terug. "Je bent op patrouille en ontdekt dat je je wapen vergeten hebt. Terwijl bijna niemand zo precies op z'n wapen was als ik. Dat dromen is gelukkig voorbij. Maar als je er over praat, beleef je alles weer. Waarom moest het allemaal gebeuren? Waarom zijn zoveel levens opgeofferd? Toch heb ik nooit het gevoel gehad dat we er voor niets zijn geweest. Te midden van alle chaos hebben we iets voor dat volk kunnen betekenen, daar ben ik van overtuigd".

Communisten

Generaal buiten dienst dr. Benjamin Bouman keerde in 1946 terug naar zijn geboortestreek West-Java. Hij had er tal van inheemse kameraden gehad, zowel op de lagere school als op de hbs in Bandoeng. Direct na de bevrijding meldde hij zich dan ook als oorlogsvrijwilliger, om Indië van de Jap te bevrijden. Met het 6e Regiment Veldartillerie van de roemruchte 7 december-divisie schepte hij in, om die missie te volvoeren. "We gingen ervan uit dat de nationalistische kleine klik van collaborateurs waren. Zo dacht heel Nederland erover. Met uitzondering van de communisten, die het achteraf gezien bij het juiste end hadden". Het regiment functioneerde perfect.

"We waren beter uitgerust dan de infanterie. Veel haat hadden we ook van inheemse troepen, die door onszelf werden gedrukt en bewapend. Menadonezen, Ambonezen, overgelopen TNI-ers niet te vergeten. Heel

lang ben ik ervan overtuigd geweest dat het de republikeinen niet zou lukken om te winnen. Dat is een misvatting gebleken. Militair zijn we in een patstelling terechtgekomen, politiek hebben we aan alle kanten verloren. Ik heb respect voor de slimme wijze waarop de republikeinen dat hebben gespeeld. Van mij mogen ze 17 augustus als de dag van de onafhankelijkheid vieren. Ik vind het kleinzielig om dat te miskennen".

Mootjes

Zijn veranderde opvatting over het avontuur in Indië, waarbij 120.000 dienstplichtigen en 25.000 oorlogsvrijwilligers waren betrokken, heeft er niet toe geleid dat de veteraan uit Epe de operatie als een misser beschouwd. "Je kwam in zo'n verschrikkelijke armoede terecht, dat je het gevoel had veel goeds te kunnen doen". Oorlogsvrijwilliger Geurt Meijer uit Ede denkt er net zo over.

"Als ik ergens berouw over heb, dan zijn het persoonlijke zonden. Je moet behoorlijk sterk op je benen staan om in dat hete land overeind te blijven. Maar ik hoef me niet te schamen tegenover de Indische bevolking. Die had nog meer te lijden van de ploppers dan wij. Dag aan dag liep je door de blubber om die lui te vangen. Bijna altijd voor niks. Het was zoeken naar een speld in een hooiberg. Een enkele keer had je geluk. Als je de verhalen van nu moet geloven, werd er dan vreselijk gebeeld. Dat is zwaar overtrokken. Het enige wat ik heb gezien was dat gevangenen met hun oor bij het gaas moesten komen,

waarna een man van de inlichtingendienst eraan begon te draaien. Net zo lang tot ze gingen vertellen. Als dat de ergste beulerij is, valt het nog wel mee. Werden wij door die gasten gepakt, dan sneden ze je in repen. In mootjes".

Dagboek

Vijfenvoertig jaar na terugkeer publiceerde de oud-stootroeper onder het pseudoniem Gerben Deters het dagboek dat hij destijds in Indië bijhield. Het geeft een beeld van het leven van Jan Soldaat in Insulinde. Een leven dat voornamelijk bestond uit wacht-kloppen, eindeloos patrouille lopen, brieven schrijven en herstellen van de zoveelste infectie. Voor Koningin en Vaderland.

Na terugkeer kreeg Anne Piersma van 's lands overheid voor 33 maanden trouwe dienst in den vreemde 330 gulden uitgekeerd. Een tientje voor elke maand. "Letterlijk en figuurlijk stond je naakt op straat. Alles moest je inleveren, tot je militaire hemdje toe.

Door de oorlog hadden ze thuis ook niks meer liggen. Ik kon meteen een kostuum, een jas en een paar schoenen gaan kopen. Toen waren de centen op".

Zijn verhaal komt overeen met dat van tienduizenden lotgenoten. "We zijn allerverschrikkelijkst bedrogen", zegt Meijer.

"Zo ervoer ik dat in Indië al. We hadden slechte bewapening, slechte kleding, slechte voeding, een beroerd loontje. Tachtig gulden in de maand! M'n gezondheid is daar geknakt, maar van enige waardering is nooit sprake geweest. Laat staan financiële vergoeding".

Poncke Princen

Als het half kan bezoekt de oud-gereformeerde Indiëganger de regiments- en bataljonsreünies. "Nu kan het nog. We raken op. Over tien jaar is het gebeurd. Op de laatste regimentsreunie sprak ik iemand die ik sinds '47 niet meer had gezien. David Heskes. Als je onverwacht zo'n ouwe makker ontmoet, ben je wel zo blij. Bijna niet te verwoorden. Je hebt elkaar in tijden van gevaar leren kennen. Dan komen de goeie naar boven, die je nooit in de steek laten. Dat scheidt een levenslange band. Daarom wil je die tijd vasthouden".

Nadat x'n eigen dagboek werd gepubliceerd, heeft de veteraan het al een

keer of vier gelezen. "Soms zit ik te schateren, soms bijna te hullen. Op zo'n moment is Indië weer springlevend. Hetzelfde had ik vorig jaar met die affaire Poncke Princen. Op een middag was ik een stuk gaan fietsen. Ineens kon ik niet meer. Pijn op m'n borst. Weet u wat de eerste woorden van m'n huisarts waren? Poncke Princen! Achteraf denk ik dat-ie gelijk had. Het is toch verschrikkelijk dat zo'n landverrader met vertoon wordt binnengehaald, terwijl wij nog steeds daar het slijk worden gehaald".

Kameraadschap

Bij Piersma groeide in de loop der jaren de drang om nog eens terug te gaan naar Indië. Het waren praktische en financiële bezwaren die hem ervan weerhielden. Na zijn pensioering werden die weggenomen. "Ja, waarom wil je zo graag terug? Ik denk omdat we ondanks alle ellende er toch ook een heel fijne tijd hebben gehad. Door de kameraadschap. Lief en leed deelde je.

Op een gegeven moment hadden we zelfs een jongelingsvereniging in de rimboe, met jongens van allerlei kerken. Ons enige studiemateriaal was de Bijbel. Samen zat je op balen rijst in de voorraadruimte van zo'n Sumatraanse paalwoning. Dat zijn dingen die je nooit vergeet. Los daarvan heeft het land zelf ook iets bijzonders. Door de sfeer, het overweldigende natuurschoon, de hartelijkheid

van de bevolking, van hoog tot laag". In '90 reisde de inwoner van Westerbork met zijn echtgenote en een aantal dienstkameraden naar Sumatra. Het bericht van hun komst snelde hen vooruit. Zonder dat zij ook maar iets bevroeden, bereidde de burgemeester van de Zuid-Sumatraanse stad Loebok Linggau de veteranen een groots onthaal, met demonstraties door politie en militairen. "Nota bene op dezelfde plaats waar we elkaar vijftig jaar geleden beschoten. In een museum zagen we nog een foto van onze commandant van toen, in bespreking met een commandant van de TNI".

Bedankt

Een oud-burgemeester van de stad, voormalig TNI-officier, bedankte de Indiëgangers voor de hulp die ze destijds aan de bevolking hadden geboden. "Je gelooft je eigen oren niet. Een voormalige tegenstander die je publiek staat te bedanken. In Nederland zijn we nooit bedankt. Daarvoor moeten we terug naar Indonesië".

Het land trok nu meer dan ooit tevoren. In '93 volgde een tweede reis. Dit voorjaar ('96) een derde. Door één van de oud-militairen was contact gelegd met TNI-veteranen, die lieten weten dat de Hollanders als vrienden ontvangen zouden worden.

Wat dat in Indonesië betekent, bleek bij aankomst in Benkoelen. "Je wordt

"Op de grote reünie van de 7-December-Divisie reikten Indië-veteranen de broederhand aan hun voormalige vijanden van de Siliwangi-divisie. (Foto adj. W. Dijkema)

verwelkomd door de gouverneur in eigen persoon. Allerlei burgerlijke en militaire hotemetoten zijn ook uitgenodigd. Zang- en dansgroepen staan aangetreden. Het geheel wordt door pers en cameraploegen vastgelegd. Of je van de koninklijke familie bent. We waren met stomheid geslagen”.

Piersma kreeg een zetel toegewezen naast een Indonesische veteraan die aan de vrijheidsstrijd een stijf been had overgehouden. Van enige rancune was niets te merken. "Integendeel. We zijn nu vrienden, zei hij, en dat moet zo blijven. Van onze kant lag dat precies eender. 's Middags hebben we als eerste Nederlandse oud-militairen een krans gelegd op het ereveld van de TNI in Benkoelen. Om hun gevallen te herdenken”.

Ereburger

In Curup en Lahat waren soortgelijke ontvangsten bereid. Na het uitspreken van een dankwoord in Lahat kreeg Piersma als herinnering het wapen van de stad aangeboden. In marmeer. Daarnaast mag hij zich ereburger van Lahat noemen. Over brandschattende rampokkers, laffe ploppers en koloniale Nederlanders werd niet meer gesproken.

Vanaf Lahat werden de Hollandse gasten begeleid door Ali Kasim, luitenant-kolonel buiten dienst van de TNI. Een voormalige vijand als gids. Boven de destijds beruchte Endikatkloof drukte hij symbolisch de hand van een oude tegenstander. Het was voor Piersma dermate treffend, dat hij in het veteranenblad "Sobat" een reisverslag liet plaatsen onder de kop: "Boven de Endikat-kloof wordt een kloof overbrugd”.

De pijn die er bij de veteranen nog zat, is op Indonesische bodem gestild. Het heeft hun band met het geheimzinnige land versterkt. Piersma's stellige voornemen om het nu toch echt voor gezien te houden, begint al weer te wankelen. "Wat is dat toch? We weten het eigenlijk zelf niet goed”.

Rampspoed geboren

Benjamin Bouman, die al in Indië overging in beroepsdienst, krom op tot legerkorps-artilleriecommandant. Met de ontwikkelingen binnen het Nederlandse leger was hij het grondig onsems. Openlijk uitte hij zijn onmin over het defensiebeleid van de socialistische overheid en de prak-

tijken van de VVDM.

Tot hij in 1978 als brigade-generaal de dienst verliet en in Leiden geschiedenis ging studeren. "Men had er geen behoefte aan om zo'n lastig mormel nog langer 's konings rok te laten dragen”.

Na het doctoraal-examen zocht hij voor zijn vervolgstudie een onderwerp dat raakvlakken had met zijn geboorteland en zijn militaire loopbaan. Dat resulteerde vorig jaar in een promotie op de dissertatie "Van driekleur tot rood-wit", over de Indonesische officieren in het KNIL tussen 1900 en 1950. Veel waren dat er niet. De legerleiding was ten diepste huiverig voor vreemd bloed in de gelederen. De inheemse officieren, afkomstig uit de elite van Indië, behielden in de praktijk een tweederangspositie.

"Dat gaf een latente onvrede bij deze mensen. Het merendeel was nationalist, maar hield dat achter de kiezen. Anders was het einde oefening. Achteraf bezien is het Nederlandse beleid zeer kortzichtig geweest. We hadden die jongens gelijke verantwoordelijkheden moeten geven. Dat paste bij de internationale trend. Het probleem was dat wij geen natie zijn van staatslieden, maar van kooplui. Indië verloren, rampspoed geboren. Er moesten centjes verdiend. En daar hadden we Indië voor”.

Vrienden

De jongens die werden uitgezonden om de kolonie voor het vaderland te behouden, treft volgens de oud-generaal geen blaam. "Ze gingen in opdracht van de regering en hebben zich gemiddeld genomen kranig gedragen". De negatieve publicaties over het gedrag van de Nederlandse Jantjes heeft hem altijd gestoten. "Iedere oorlog is vuil. Er zijn onnodig kampongs in brand gestoken, onnodig mensen kapotgeschoten. Maar dat waren altijd incidenten. Het heeft nooit iets structureels gehad". Het duidelijkste bewijs is voor de historicus de medewerking die hij in Indonesië ondervond bij zijn onderzoek. Dat bracht hem over de vloer bij voormalige vijanden, die zich nu ontpopten als goede vrienden. "De verhouding was vanaf het begin allerhartelijkst. Alex Kawilarang was met zijn vrouw zelfs bij mijn promotie. Terwijl hij destijds een belangrijke tegenstander was in het gebied waar ons regiment opereerde. Onder de of-

ficiëren zijn de verhoudingen eigenlijk altijd goed geweest.

Kawilarang vertelde me dat hij destijds in burger door Batavia liep en een Nederlands maatje van de KMA-Bandoeng tegen het lijf liep. Die wist dat hij regimentscommandant bij de Siliwangi-divisie was, maar liet hem toch lopen. Op een bepaalde manier bleven ze vrienden”.

Plicht

In totaal sprak Bouman voor zijn promotie-onderzoek zo'n dertig voormalige TNI-officiëren, van wie een deel actief bij de revolutie betrokken was.

Kenmerkend was de ontmoeting met Nasution, eerste commandant van de Siliwangi-divisie, oud-generaal van de TNI en voormalig minister van defensie en veiligheid. "Die had de toorn opgewekt van Soeharto en mocht daarom het land niet uit. Desondanks was ik er hartelijk wel-

"Het probleem was dat wij geen natie zijn van staatslieden, maar van kooplui”

kom en gaf hij heel open en eerlijk antwoord op m'n vragen.

Vergeet niet dat al die oudere officieren een Nederlandse opleiding hebben gehad. Simatupang kon nog alle plaatsen aan de spoorlijn van Groningen naar Delfzijl opdreunen. Op de KMA-Bandoeng zongen ze notabene:

't Is plicht dat ied're jongen,
voor d'onafhankelijkheid
van zijn geliefde vaderland
zijn beste krachten wijdt.

Al deze mensen verwijten de Nederlandse overheid van destijds kortzichtig, paternalistisch gedrag. Maar van wrevel heb ik niets ontdekt. Integendeel. Dat zegt iets van de wijze waarop wij onze kolonie door de eeuwen heen hebben bestuurd. Bij alle tekortkomingen, vanuit het huidige standpunt bezien, was er toch ook heel veel idealisme, met name onder BB-ambtenaren uit Leiden”.

Genoeglijke avond

De massale terugkeer van Nederlandse veteranen naar Insulinde verklaart dr. Bouman vooral

psychologisch. "Als jonge jongens kwamen ze in een exotisch land terecht, waar ze ingrijpende dingen hebben meegemaakt en hechte vriendschap ondervonden. Ook van de bevolking. Dat is voor veel oud-Indiëgangers reden om nog eens terug te gaan naar de plaatsen van toen. De hartelijke ontvangst die ze dan ondervinden, is voor hen een openbaring. In dat klimaat vindt vanzelf de verzoening met de voormalige tegenstander plaats en verdwijnen nare herinneringen naar de achtergrond".

Inmiddels is ook een omgekeerde beweging op gang gekomen. Bij de grote reünie van de 7-December-Divisie op 31 augustus, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan, was voor het eerst een detachement van de Siliwangi-divisie aanwezig. Zoals Piersma en zijn kameraden een krans legden op een oorlogsbegraafplaats van de TNI, zo legden Indonesische veteranen een krans bij het Nationaal Indië-monument te Roermond. "Ik heb een karrevracht van die mannen naar huis gehaald", lacht Bouman. "Mijn vrouw wist niet wat ze meemaakte. Die zag ineens een voorraad van die donkere kerels, die binnenkwamen met de mededeling: 'Overval van de Siliwangi-divisie'. We hebben een zeer genoeglijke avond gehad. In 1960 zou dat onmogelijk zijn geweest. Nu kan dat. De tijd herstelt veel". De foto's van de grote reünie in Ermelo ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de 1e Divisie "7 December zijn gemaakt/geleverd door "Media Centrum".

Ingezonden door A. Piersma,
Westerbork

RECTIFICATIE

Nadat enkele telefoontjes omtrent het artikelje "Rijbewijs" in de vorige "Sobat" (nr. 51) bij de redactie binnengekomen waren, is hieromtrent door de redactie bij bevoegde instanties navraag gedaan en gebleken is dat het in dat artikelje gestelde onjuist is.

De redactie biedt U haar verantwoordigingen hierbij aan en verzoekt U beleefd genoemd artikelje als niet geplaatst te beschouwen.

Rectificatie Naamsverwisseling In plaats van Riemsma moest hij Riemsdijk zijn!

IN MEMORIAM
Henk J. Riemsdijk

* 17.12.27

† 25.12.96

Henk, weg is de spanning, weg is de pijn,
maar zo duidelijk is de leegte welke je achterlaat.
Je hebt de afgelopen 9 jaren heel nadrukkelijk je stempel gedrukt op onze
Sociale Commissie, eerst als Sociaal Commissaris en later als
Districts Coördinator Midden Nederland.
Voor de familie zou ik willen zeggen, probeer zo min mogelijk te treuren om
wat niet meer is, maar steun elkaar en verwerk samen de ontstane
eenzaamheid. Probeer vooral daaruit de moed en de kracht te vinden in al
de mooie en gelukkige herinneringen welke jullie samen gehad hebben.

Henk, nog heel hartelijk bedankt voor alles wat je voor je
mede-veteranen hebt gedaan.

Rust zacht en *Salamat djalang.*

Victor

Sporen van verwondering (2)

A. De schaamte

In de vorige Sobat heb ik het begrip "schaamte" aangeroerd. Ik wilde daar nu met U wat nader op ingaan. Ik heb in dat verhaal de bijbeltekst aangehaald waarin gezegd wordt: "Maar zij schaamden zich voor elkan- der niet".

Het verhaal gaat dan verder dat Adam en Eva aten van de boom die hun kennis zou geven van "goed en kwaad".

Nadat zij van die verboden vruchten gegeten hadden gebeurde het volgende: "Toen werden hun beider ogen geopend, en zij bemerkten, dat zij naakt waren: zij hechtten vijgebladen aaneen en maakten zich schorten".

En een aantal verzen verderop staat dan: "En de Heere God maakte voor de mens en voor zijn vrouw klederen van vellen en bekleedde hen daarmee".

Ik heb sterk de indruk dat de Heere God daartoe thans niet meer de kans zou hebben gekregen. De anti-bont liga had dan allang de ruiten bij hem ingegooid.

Belangrijker is dan de volgende tekst, waarin staat: "Zie de mens is geworden als Onzer een door de kennis van goed en kwaad".

In mijn ogen is niet het feit van het besef van de naaktheid op zich, dat het gevoel van schaamte oproept. De kennis van goed en kwaad ging gepaard met het gevoel van schaamte als de mens zich niet had gedragen zoals hij behoorde te doen. Niet alleen de lichamelijke naaktheid is hier in het geding maar ook de geestelijke naaktheid. Het besef van het "ge- neigd zijn tot het kwade".

Schaamte is de mens gegeven om weer met zichzelf en met zijn Schepper in het reine te komen.

De vraag die wij ons nu stellen, wel stellen moeten, is of wij steeds schaamtelozer aan het worden zijn. Als bij een toneelbezoek in de schouwburg de regisseur meent acteurs van beiderlei kunne ontbloot te moeten laten rondlopen, dan vind ik

dat alleen maar smakeloos en geen nuttig doel dienend.

Ik wil U niet vermoeden met het aan- halen van vele voorbeelden die de stelling van het schaamtelozer wor- den moeten onderstrepen. Slaat U de krant maar op en U vindt er dagelijks vele voorbeelden van. Misdriften op het gebied van zeden, van diefstal, van mishandeling, van moord, van leugen en van fraude.

Wij hebben schaamte als een proces van innerlijke reiniging vervangen door woorden en oppervlakkige rituelen.

Woorden als "sorry", "pardon", "ver- geven en vergeten", "Schwamm drüber" en in een wat beleeder vorm, maar met dezelfde betekenis, "excuses aanbieden".

Toen enige tijd geleden verschillende groeperingen zich een voorstander toonden van het aanbieden van excu- ses aan de Indonesische regering heeft de VOMI zich daarvan gedistan- ciëerd.

Persoonlijk vind ik, als OVW'er mij gemeld hebbende om de Indonesiërs (toen onze "landgenoten overzee") te bevrijden van een Japanse overheer- sing, mij voor dat feit niet te behoe- ven te verontschuldigen of te doen verontschuldigen.

Evenmin voor de strijd die daarna is gevolgd. Daarvoor heb ik te veel ge- zien van rampokkende bendes. De uitkomst van de strijd is voor mij niet maatgevend geweest voor het "gelijk" van de tegenstanders van die strijd.

Ik heb daar enige tijd geleden de vol- gende argumenten voor gebruikt:

Voor mij waren er een tweetal funda- mentele redenen om de strijd aan te gaan t.w.:

1. De voorwaarde, gesteld aan de vijand (Japan) tot een "unconditional surrender", hield logischerwijze in dat de gevolgen van de agressie ongedaan zouden moeten worden ge- maakt, ofwel met andere woorden, een noodzakelijk teruggaan naar een "status quo ante bellum".

2. Volgens onze christelijke cultuur was een "revolutie" een verwerpelij- ke daad.

Bij onze opleiding op de middelbare school werden wij groot gebracht met de grote dichters w.o. ook de Duitser Schiller.

Velen zullen zich "Das Lied von der Glocke" nog herinneren. Een van de strofen uit dit gedicht luidde a.v.:

" Wo rohe Kräfte sinnlos walten
" Da kann sich kein Gebild gestalten
" Wenn sich die Völker selbst befrein
" Da kann die Wolfahrt nicht gedeihn.

Dat waren fundamentele overwegin- gen maar er waren ook nog een aan- tal andere bijkomende overwegingen.

De Japanners hadden de Indonesische jeugd getindoctrineerd met de racistische leuze "Azië voor de Aziaten onder leiding van Japan". Daaraan werd dan toegevoegd "Dood aan de overheersers" (blanke en Chinese).

De consequenties van deze indoctri- natie waren (ook in mijn ogen) onac- ceptabel en de geallieerden zouden zich daar principieel niet bij hebben mogen neerleggen.

Andere indringende vragen bij een eventueel acceptatie van de souve- reiniteit van de Republiek op 17 augustus waren de volgende:

1. wat gebeurt er met de honderddui- zenden Indische Nederlanders? Laten we ze in de "bersiap" verder afslach- ten zonder in te grijpen, of kunnen wij in het gunstigste geval nog bewerk- stellen dat zij het er levend af bren- gen, maar dan met verlies van alle have en goed?
2. wat gebeurt er in de "buiten- gewesten" als zij de hegemonie van Java e.g. de republiek niet aanvaar- den?
3. wat doen wij met de soldaten die terugkeren uit Japanse krijgsgewan- genschap en met de burgers uit de andere Jappenkampen?

Was Nederland geprepareerd om al deze mensen op te vangen (de indoctri- natie van Japan in aanmerking

nemende) en aan deze mensen een nieuw bestaan te bieden?

Heeft men in Nederland er in het algemeen weet van dat Drees in een kabinetszitting heeft gesuggereerd dat "er voor hen geen plaats was in Nederland en dat wij ze maar op een onbewoond eiland voor de kust van Nieuw-Guinea moesten dumpen"?

Hadden wij geen verantwoordelijkheid t.a.v. het zelfbeschikkingsrecht van alle etnische groeperingen?

De Indië-veteranen en dan met name de OVW-ers zijn er in mijn ogen nog altijd van overtuigd dat hun inzet op grond van o.m. het bovenstaande juist en rechtvaardig was.

Vooronderstellingen, die blijkbaar maar al te gretig ingang vinden, als zouden de militairen de vooroorlogse koloniale verhoudingen dienen te herstellen, zijn niet meer dan goedkope methoden om in de discussie het gelijk te behalen.

Dat Nederland als koloniale mogendheid voor de oorlog onvoldoende het streven naar onafhankelijkheid zou hebben onderkend is toch geen argument om de hierboven gestelde vragen te ignoreren?

Met name van Mook heeft steeds geprobeerd om in de onderhandelingen de positie van die honderdduizenden Indische Nederlanders zeker te stellen. Dat hij daarvoor te weinig medewerking en waardering heeft ontvangen moet ook nu nog tot leedwezen strekken.

Bij herhaling heb ik reeds betoogd dat vrijheid, zelfbeschikking en onafhankelijkheid niet de onderwerpen van discussie waren, maar het tijdspad waarin een en ander zijn beslag zou moeten krijgen.

B. De neerbuigendheid van de blanken

Vooraf van kerkelijke zijde is op dit punt de aandacht gevestigd. (Ik verwijs U naar het standpunt van de bisschop van Breda). Nu is mij persoonlijk van die neerbuigendheid van de kant van de Nederlandse troepen nooit iets gebleken. Integendeel. Ik denk nog steeds met grote waardering terug aan de

vienschappelijke relatie die ik als jonge vaandrig had met de loerah van Kalipoetjang en zijn vrouw. Wel is mij in herinnering gebleven dat juist vanuit de kerken via zending en missie ons een beeld werd gepresenteerd van die arme heidense inlanders, die wij, blanken, het licht van het evangelie moesten brengen. Een cent in het busje en dan knikte het bruine hoofdje in dankbaarheid. Over neerbuigendheid gesproken. Ook de wel gehanteerde kreet "voor honden en inlanders verboden" schijnt met de realiteit weinig van doen te hebben gehad. Eerbied voor het gezag, als zodanig, is een onderwerp waarover nog veel te zeggen valt. Daarover kom ik nog wel met U te spreken.

C. Verzoening en vergeving

Van vele kanten is gesproken over het aanbieden van excuses aan de Indonesische regering. Ook de bisschop van Breda heeft zich in die zin uitgelaten.

Is dit "schuld bekennen" of "schuld belijden"? Vaak krijg ik het gevoel dat hiermee bedoeld wordt "sorry" en dan vervolgens "zand erover". Dat is mij eerlijk gezegd veel te goedkoop.

Hoe vaak zien wij niet dat er gezegd wordt "Ik heb toch 'sorry' gezegd" en daarmee bedoelt men dan dat men aan zijn schuld heeft voldaan. Dat is in mijn ogen echter slechts een extrovert "uitpraten en dan zand erover".

In de betrekkelijk korte tijd dat ik als militair in Indië heb doorgebracht heeft op mij de opvatting van de Indonesiërs, dat ze bij verkeerde handelingen (een besef van het kwade) hun schuld bewustzijn innerlijk moesten verwerken door "maloe" te zijn, een diepe indruk nagelaten. Zij beseften nog wat "zich schamen" eigenlijk betekende.

Deze vorm van introverte schuldverwerking is mij daarom eerlijk gezegd veel sympathieker dan het oppervlakkige en niets meer te betekenen habende "sorry".

In de christelijke beschaving zou men een voorbeeld kunnen nemen aan deze vorm van het "maloe" zijn. Ik zie dat als een zeer hoogstaande vorm van een innerlijk louteringsproces.

Excuses aanbieden aan mensen voor

wie deze vorm van innerlijke verwerking essentiële is, is niets anders dan "water under the bridge".

Ik begrijp dan ook niet wat de Nederlanders die een vorm van excuses voorstaan daarmee beogen. Telkens weer worden deze voorstellen ten tonele gevoerd en telkens weer heb ik de indruk dat de Indonesiërs vanuit hun cultuur daar geen raad mee weten.

Wij hebben, zoals ik het zie, het begrip schaamte in zijn diepste zin volkomen uitgehold.

In een kerkdienst in Leiden waar de ex-legerpredikant Jense voorging was de tekst van de prediking uit Mattheus 6 vers 6 waarin staat "Wanneer gij bidt, ga in uw binnenkamer, sluit uw deur en bid tot uw Vader in het verborgene....".

Dat is de zin van "maloe", dat is de zin van "schaamte". Natuurlijk is er ook een opdracht om gedaan onrecht weer goed te maken, maar dat is een heel ander onderwerp. Dat heeft met recht te maken en niet met verzoening en vergeving. Dat na de prediking de aanwezigen werden opgeroepen om hun schuld op een stukje papier te zetten, aan een kruis te prikken, waarna de "schuldbekentenissen" plechtig werden verbrand en het kruis werd aangeboden aan BNMO, stond naar mijn gevoelen haaks op die tekst. De zin van dit "voodoo-ritueel" is mij gelet op de oorspronkelijke tekst van de prediking volkomen ontgaan. En daarin ben ik niet alleen.

Ik heb dan ook sterk het gevoel dat het begrip schaamte van zijn diepere betekenis is ontdaan en is verworden tot oppervlakkige rituelen. Dat betekent niet meer en niet minder dat wij als volk steeds schaamtelozer worden.

Wat betekent dat?

Er is een oud Joegoslavische gezegde dat luidt: "Wie de schaamte voor de mensen verliest, die zal ook de vrees voor God verliezen". Het ontbreken van de schaamte is het kenmerk van onze tijd.

Eeuwenlang behoorde de schaamte tot de kenmerken van de beschaving. Misschien is aan het einde van deze eeuw, waarin wij Hitler, Stalin en Mao hebben meegemaakt, de kracht om zich te schamen wel uitgeput geraakt.

De Griekse wijsgeer Euripides stelde reeds in de oudheid dat de schaamte "het mooiste geschenk was dat uit de hand der Goden was verkregen". En de Chinese wijsgeer Confucius zei ongeveer tezelfdertijd dat: "Een voorname geest schaamt zich als zijn woorden beter zijn dan zijn daden". Maar wie schaamt zich vandaag de dag nog?

Verhalen over steekpenningen, fraudes, gouden handdrukken, leugens ook van regeerders, zijn aan de orde van de dag. Van enige schaamte is daarbij bijna nimmer sprake.

De daden die begaan worden stemmen niet zozeer triest maar de schaamteloosheid waarmee dit gepaard gaat.

Lijkt het geen algemeen aanvaard principe dat "wat van de staat is, is van niemand", in plaats van "wat van de staat is, is van ons allen"?

Stemt het ons niet treurig als paspoorten, kredietkaarten en zelfs de auto-nummerborden als hoogste kwalificatie meekrijgen dat ze "fraudebestendig" zijn (en dat dan toch niet zijn)? Er wordt wel beweerd dat het verlies van schaamte het begin van zwakzinnigheid is. Dat gaat mij misschelen iets te ver, maar toch... Schaamrood of liever een "blos" is een mooie kleur, zo heet het.

Mark Twain schreef eens dat de mens het enige dier is, dat rood kan worden of rood moet worden.

En toen aan de beroemde generaal Colin Power werd gevraagd of hij zich niet voor het presidentschap van de USA kandidaat wilde stellen werd hem ook gevraagd welk doel hij dan als eerste en voornaamste zou zien. De generaal gaf daarop een zeer duidelijk en indringend antwoord. Zijn eerste en voornaamste doel zou zijn "de samenleving weer een gevoel voor schaamte te geven". Ook ons aller Annie M.G. Schmidt had daar weet van toen zij dichtte:

Je bent wel erg veranderd in die jaren,
je droeg toen niet zo'n blauw
confectie lor,
je had een kniebroek aan en lange
haren;
je had nog een geweten en een snor.
En ik ... Ik droeg een luifelhoed met
rozen...
Ik sloeg mijn ogen altijd zedig neer.
Ik had mitaines aan.... en kon nog
blozen.

Dat kan ik nu helaas sinds lang niet meer.

(Dit zijn twee strofes uit haar gedicht "Herinnering")

NB. Mitaines zijn handschoenen zonder vingers.

Wat ik zelf graag zou willen? Dat wij een regering zouden krijgen die zich het doel dat Colin Powel zo treffend heeft verwoord tot het hare zou maken.

TL.

Legermuseum

Four wheel-Drive! jeeps en andere terreinwagens.

Van vrijdag 25 april 1997 tot en met 11 januari 1998 is in het Legermuseum te Delft een boeiende expositie gewijd aan de terreinwagens van de Koninklijke Landmacht. In de chronologische overzichtstentoonstelling Four-wheel...Drive!, jeeps en andere terreinwagens wordt een beeld gegeven van de ontwikkeling van de eerste terreinwagens, via de invoering van de Willys jeep bij het Nederlands leger in 1945 tot en met de Mercedes-Benz die tegenwoordig bij de Koninklijke Landmacht in gebruik is. De terreinwagens en de personen die er gebruik van maakten worden gepresenteerd in prachtige levensechte scènes. Daarnaast zijn er diverse historische filmbeelden en foto's te zien van de voertuigen en hun gebruikers. Voor iedereen die in dienst te maken heeft gehad met terreinwagens zal deze tentoonstelling veel herkenningpunten bieden.

Door het exposeren van alle hoofdtypen die door de jaren heen binnen het Nederlandse leger in gebruik zijn geweest, krijgt de bezoeker een goed beeld van de ontwikkeling van het multifunctionele terreinvoertuig.

Zonder twijfel is de Jeep het bekendste militaire vierwiel-aangedreven voertuig uit de Tweede Wereldoorlog. De "General Purpose Vehicle" (afgekort GP = jeep) is voortgekomen uit de sterk gegroeide behoefte aan een licht terreinvoertuig voor verkenning en commandovoering. Taken die tot dan toe door motoren met zijspan - met alle nadelen van dien - werden vervuld. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog versterkte de wens een betrouwbaar vierwiel-aangedreven voertuig ter beschikking te hebben. De Duitse Wehrmacht had in 1940 in feite de primeur: de VW-Kübelwagen (een gemilitariseerde Kever) was,

hoewel tweewiel aangedreven, een troef. Niet lang daarna echter kwamen de Amerikanen op de proppen met het voertuig dat alle concurrenten in de schaduw zette: de Jeep. De Jeep was zo succesvol dat de Amerikaanse generaal George C. Marshall het voertuig "Amerika's belangrijkste bijdrage tot de overwinning" heeft genoemd.

Nog steeds spreekt dit manasje van alles velen tot de verbeelding, getuige de vele particulieren en verenigingen die proberen originele Ford en Willys jeeps rijdend te houden.

Het Legermuseum heeft naast die jeeps een uitgebreide collectie opvolgers zoals de Nekaf, Landrover, en de meest recente aanschaf, de Mercedes-Benz terreinwagen. Deze worden met enkele zeldzame bruikleenexemplaren van particulieren gecombineerd tot een expositie die voor velen de moeite waard is.

Bij de tentoonstelling verschijnt een unieke catalogus met beschrijvingen en tientallen foto's van de diverse lichte terreinvoertuigen. De catalogus is vanaf 24 april 1997 te koop in de winkel van het legermuseum.

Het Legermuseum is gevestigd in de Korte Geer 1 (op loopafstand van het NS-station), 2611 CA Delft, tel.: 015-2150500 en is op: dinsdag t/m zaterdag van 10.00-17.00 uur en op zondag van 13.00-17.00 uur geopend, op maandag gesloten.

De locomotief

Eens moet hij de trots van de Zuid-Sumatraanse Spoorwegen (ZSS) zijn geweest.

Blinkend, fluitend, rokend en sissend heeft hij de treinen door de bush-bush getrokken over de spoorlijn Palembang - Lahat - Loeboeklingau. Wagons afgeladen met reizigers en passagiers, compleet met kippen, geiten en andere handel, alsook met producten van de plantages naar hun bestemming gebracht.

Nu ligt hij daar uitgeteld, ontspoord en toegetakeld, resultaat van de "tactiek der verschroide aarde", die de tegenstander toepaste tijdens de 2e politionele actie, toen wij met ons bataljon vanuit Lahat het Boekit-Barisan gebergte introkken.

Plaats van handeling: Loeboeklingau, eindstation van genoemde spoorwegverbinding; onderwerp: een prachtige stoomlocomotief.

De chauffeurs van MT 4-1 R.I. zijn met hun materieel gelegerd tegenover het station en rangeerterrein en vanuit ons onderkomen kunnen we hem dagelijks zien liggen. We zijn diep begaan met het lot van deze eens zo trotse "kereta api".

Toen op een namiddag van achter de spoorlijn ons onderkomen werd beschoten en we met een man of wat op verkenning uitgingen en vuur uit een onverwachte richting kregen, konden we achter hem in dekking komen. Tot overmaat van ramp bezorgde dit hem ook nog enige kogelgaten, maar redde ons het hachje. Daardoor werd de hand met hem nog inniger en in onze

fantasie besloten we om, als het wat rustiger werd en we mogelijk over wat vrije tijd konden beschikken, hem weer overeind te zetten en in volle glorie te herstellen, dat moest ons lukken. Een triomfantelijke "come back" zou dat worden, hij zou weer fier en trots door de bush-bush denderen en we zouden hem "Harry" noemen, naar onze bataljonscommandant. Maar helaas, van deze dromen is niks gekomen. Na enige tijd vertrokken we naar Tjoeroep en namen afscheid van hem. Het is ruim 40 jaar later, we zijn met een gezelschap oud-4-1 R.I.-ers terug op Zuid-Sumatra en brengen een bezoek aan Loeboeklingau. We zijn door het stadsbestuur uitgenodigd

voor een bezoek op het gemeentehuis. Alhoewel wat verbouwingen en veranderingen hebben plaatsgevonden komt het gebouw ons nog zeer bekend voor. We worden feestelijk ontvangen door burgemeester, bestuur en personeel. We worden toegesproken en diverse autoriteiten worden aan ons voorgesteld. Door het personeel worden we rondgeleid. Men laat ons een "museum" zien ter herinnering aan de gevechten rond Loeboeklingau; zeer interessant.

En dan...buiten, op een hiervoor ingeruimde plek staat hij, onze locomotief, keurig in de verf, op een stuk zuil, compleet met kogelgaten. We zijn stomverbaasd "hem" terug te zien. Met betraande ogen kijk ik hem aan en verbeeld me dat hij met z'n koplampen knippert, als blijk van herkenning. Ik heb een foto bij me zoals hij er bij lag op het rangeerterrein en laat deze aan hem zien. Men wil deze graag voor het museum, maar ik zeg hen deze nog niet te willen missen en vertel hen de reden waarom. We hebben een kopie laten maken en hen deze doen toekomen.

Met een paar man, oud-chauffeurs, zijn we bij het station wezen kijken. De omgeving is onherkenbaar veranderd, ons "chauffeurshuis" verdwenen, het stationsgebouw in oude staat hersteld. Het was er een en al bedrijvigheid van rangerende treinen, moderne diesel-locs doen nu het werk. Wij vonden op een overwoekerd gedeelte van het rangeerterrein de plek terug waar "hij" gelegen had. Momenten van verbazing en ontroering maakten we mee op deze reis, waar we met voldoening en tevredenheid op terug kunnen zien.

Waarvan akte.

I. de Jong, (4-1 R.I.).

Boornbergum

50 jaar geleden

Deze week realiseerde ik mij ineens dat het in mei a.s. alweer 50 jaar geleden is dat ik als militair op de boot naar het voormalig Nederlands-Indië vertrok. Het was een Liberty-ship, de "Tabinta". We werden gelegerd in de ruimen met vier van die uitklapbare bedden (nou ja, bedden?) boven elkaar, nauwelijks ruimte om je te bewegen. En dat het er fris rook, kon niet bepaald gezegd worden.

Toen we in warmere streken kwamen, werd het er niet prettiger op in de ruimen. We konden douchen met zee-water en een of andere vieze zeep die toch nog wat schuimde met zout water.

Later werd het zo benauwd in de ruimen dat ik op een nacht besloot om aan dek op het zeil van een reddings-sloep te gaan slapen. Het was er heerlijk fris maar de pret duurde niet lang want ik werd ruw wakker gemaakt door een bemanningslid en "of ik maar heel snel wilde opdonderen naar het ruim".

Enfin, na een fikse storm in de Indische Oceaan, waarbij de meesten liever dood waren en de keuken met het eten bleef zitten (men zag mensen de eetzaal ingaan en meteen de volgende uitgang weer uitgaan), passeerden we uiteindelijk de equator waar wij ontgroend moesten worden en of we nog niet genoeg misselijk waren geweest we moesten onder een dekzeil doorkruipen, terwijl we tevoren waren ingesmeerd met zure pap en stroop. Boven dat dekzeil stonden K.N.I.L-ers met geknoopte touwen op ons in te slaan en je merkte wel, voor zover dat lukte, dat je snel aan het eind van het zeil eronder vandaan moest kruipen, wat niet altijd makkelijk ging omdat het eronder glibberig was van alle visigheid. Ik zal U verdere details besparen. Enfin, tot slot werden we met slangen schoongespoten.

Als beloning kregen we dan ons bewijs van het passeren van de Equator. Na 31 dagen legden we aan bij het eiland Sabang. Al uit de verte rook je de frisse tropenlucht van al het groen en was het een verademing weer een paar uur vaste grond onder de voeten te voelen.

Na het innemen van proviand werd de reis voortgezet en enkele dagen later arriveerden we in Surabaya, onze eerste verblijfplaats. Een warme, maar zeker geen ongezeilde stad, waar wij de oudere Mariniers aflos-

ten, die kort daarop aan de eerste Politionele Actie deelnamen.

De bevolking liep daar toen nog grotendeels in lompen en in tegenstelling tot de onterechte verwijten, die wij altijd krijgen over vermeende misdragingen, herinner ik mij dat er iedere dag in de straat waar wij gelegerd waren, een rij mensen stond, die dan het eten kregen dat bij ons was overgebleven en dat was meestal aardig wat. Zo kabbelde de tijd in Surabaya voort met aangename, maar ook met onaangename voorvallen, tot de tweede Politionele Actie, waarbij wij Kediri en Madioen bezetten.

Mijn taak was de aanvoer van munitie voor onze troepen en het afvoeren van buitmunitie naar achteren. Hiervoor hadden we drietonners van de MTD met burgerchauffeurs ter beschikking. We reden dan in konvooi naar Malang en ik herinner mij nog dat bij gebrek aan bewapening één van de soldaten boven op zo'n drietonner stond met een oude Japanse vliegtuigkijker, die sprekend op een mitrailleur leek. Zo scharrelden we maar met de middelen die wij hadden. En met veel van zulke herinneringen ging toch de tijd snel voorbij en in februari 1950 was ik aan de beurt om

"thuis te varen", en dat was voor het eerst een "luxe".

Het Franse s.s. de Pasteur had Franse militairen naar Vietnam gebracht en nam op de terugreis, als ik mij niet vergis, 4000 man Nederlandse troepen mee terug.

Als onderofficier werden wij gelegerd in prachtige hutten voor 3 personen en de eetzaal was te vergelijken met die uit een duur hotel. We werden er bediend door Franse obers.

Op een dag kwamen we de eetzaal binnen en op de borden van ons lag een artisjok. Wat wisten we van artisjokken in die tijd? Niets toch!

De een keek de ander aan wat je nou daar mee moest doen, tot een grote, dikke Marinier zijn vork en mes pakte, er diep in sneed en riep: "amake-lijk eten, mannen".

Dr Franse obers lagen in een deuk. Zo zie je, de grappige dingen onthoud je en de nare dingen, och daar praten we maar niet meer over.

Op 24 februari 1950, na 17 dagen varen, kwamen we met veel vlagvertoon in Amsterdam aan, want de Pasteur was het grootste schip dat ooit de haven van Amsterdam had aangedaan. Ik herinner mij de datum nog zo goed omdat ik op de verjaardag van mijn moeder thuiskwam.

Als iemand mij toen verteld had dat ik op oudere leeftijd nog zeven maal op vakantie naar Indonesië zou gaan, had ik diegene voor gek verklaard. We hopen echter de achtste maal te gaan en weer te genieten van de mensen van nu.

B. Stomps,
Nieuw-Vennep

Onlangs verschenen

Onlangs verscheen een boek, samengesteld door een drietal Indië-veteranen, te weten: ir. R.Th. Escher, drs. Ph.G. de Lange en S.A. Lapré (RW-MO), dat als titel meekreeg "Orde en Vrede" met als ondertitel "De humanitaire/militaire missie in Nederlands Oost-Indië 1945-1950".

Het eerste exemplaar van dit boek werd aan Z.K.H. Prins Bernhard aangeboden op Paleis Soestdijk; de officiële verschijning vond plaats met het aanbieden van het boek aan mevrouw H.T. Spoor-Dijkema in het Generaal Spoor Paviljoen te

Roermond op 12 maart 1997.

Het boek is te bestellen bij R.Th.

Escher, Bekerbaan 28A, 6333 EK

Schimmert en kost f 29,95.

Voor verzend- en administratiekosten zal f 6,65 in rekening worden gebracht.

De samenstellers geven dit boek zonder enig winstoogmerk uit. De baten, die uit de verkoop daarvan voortvloeien, zullen geheel ten goede komen aan de Stichting Nationaal Indië-monument te Roermond en aan de Oorlogsgravenstichting te Den Haag.

Djalan Kaki (2)

Omgeving Soegi Waras. In dit onherbergzame gebied hadden veel rondzwervende bendes zich teruggetrokken.

Patrouille naar Mendingin.
(Zuid-Sumatra - januari 1949, 3-5-6 R.I.)

Wij vertrokken uit ons detachement Pulau Panggung per 3-tonner naar de buitenpost Soegi Waras. Van hieruit (6 uur 's avonds) djalan kaki in de richting van een T.N.I. Hoofdkwarters in de kampong Mendingin, in de stromende moeson-regen. Zo wij waren spoedig doorweekt.

Laat in de nacht arriveerden we bij een brug voor de kampong Mendingin. De T.N.I. had een wachtpost bij de brug opgezet, they spotted us en even later was daar een grote bang, explosion, ze vuurden met een oud voorlaadkanon (uit de tijd van de V.O.C.) Spijkers, lood, al sort of ammunition - een grote steekvlam en dat was dat! Genoeg lawaai om de peloppers verderop in de tangsi te waarschuwen!

In plaats van over de brug te gaan, splitste de patrouille zich en maakte een omtrekkende beweging, links en rechts van de brug door de kali. Aan

de andere kant aangekomen, verspreidden wij ons onder de huizen (de huizen in Zuid-Sumatra staan op palen) in de richting van de tangsi. Daar waren de peloppers in paniek aan het rondrennen met flambouwen - kriel Sommigen kwamen onze richting uit. Wij openden direct het vuur, waarop de rest van de peloppers in de rimboe buiten de kampong verdwenen. Onze luitenant besloot uit de kampong terug te trekken en even buiten de kampong in hinderlaag te gaan liggen en tegen zonsopgang de kampong weer in te gaan en eventuele teruggekeerde peloppers te verrassen; wat inderdaad gelukte.

Wij omsingelden de tangsi, en gaven de order luid en duidelijk in het Maleis: "Perempoesan dan anak (2) moest keloeat, nanti di tembak nanti di pasang". Nadat dit 3 keer was geroepen - alles bleef doodstil - vlogen ineens de deuren open en al schietend stormden wat peloppers langs de steps naar beneden en probeerden uit te breken. Eén pelopper schoot met een voorlader, een grote steekvlam, net over korporaal Kleppers hoofd heen. Tot overmaat van ramp weigerde zijn sten, maar intussen nam iemand anders die pelopper voor zijn rekening.

Het was wel even een schietent, ikzelf lag achter een klapperboom wat ramen onder observatie te houden. Met een dikke straal water uit de klapperboom op mijn rug, het regende nog steeds, hanjak boetan, wilde me net wat gaan verleggen, toen de brenschutter wat peloppers zag wegvuchten over de sawah. Hij opende direct het vuur, vlak over mijn positie heen, to close for comfort, dus ik liet hem dat wel even weten, terima kasih toean! Awas (2).

Even later stormden we de tangsi in, na eerst even een stoot vuur er doorheen gezonden te hebben, namen wat gevangenen en vonden onder een matras een pelopper die zich schuil probeerde te houden. Hij was gewond, een schot in zijn rug en hij stierf later aan bloedverlies.

Bij nader onderzoek bleek dat hij overdag voor de belanda's in een keuken op een buitenpost werkte en 's nachts voor de T.N.I., een informer (spion).

Wij maakten heel wat anders buit; o.a. een Jappen-mitrailleur, Jappengeweren, handgranaten en wat samurai-zwaarden, plus veel propaganda-materiaal, Jappengeld, bankbiljetten, republikeins geld, enz. enz.

Aan onze zijde werden geen verliezen geleden, dus keerden we voldaan in de stromende moeson-regen terug naar Soegi Waras, waar wij overnachtten en gingen de volgende dag per 3-tonner terug naar ons detachement Pulu Panggung.

Een andere "succesvolle" patrouille was over. Deze patrouille stond onder leiding van luitenant C. (Keesje) van Beurden, die helaas na terugkeer in Holland (juni 1950) niet lang daarna omkwam in een auto-ongeval. R.I.P.

Selamat Malam,
Sobat C. van den Heuvel,
Australië

COLLECTORS ITEM

Wij kunnen bij voldoende belangstelling in het bezit komen van **50 SEIKO herenhorloges** met titanium plated kast met grijzige wijzerplaat en zilverkleurig ons logo **VOMI** en verder 1 t/m 12 en secondepunten en wijzers en secondewijzer ook in zilver.

Prijs f 65,-, exclusief verpakking en porto.

Mocht U serieuze belangstelling hebben, stuurt u ons dan een briefkaart met opgave van naam, adres etc., naar:

**Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12.
2161 TP Ter Aar**

V.B.

Kesilir (2)

In het eerste deel van dit artikel (gepubliceerd in nummer 51) heeft de auteur ons verteld wat Kesilir was: een landbouwkolonie op Oost-Java waar tijdens de Japanse bezetting drieduizend "nuttelose werklozen", merendeels Indo-Europeanen, onder dwang werden opgeleid voor agrarische beroepen. Dit tweede deel gaat over een onverkwikkelijke politieke machtsstrijd tussen de geïnterneerden.

De overlevenden van Kesilir werden in zes transporten (op 15, 20 en 25 augustus en op 8, 15 en 22 september 1943) afgevoerd. Elk transport telde plm. vijfhonderd personen. De drie eerste transporten gingen naar Kamp Banjoehiroe, de z.g. A-transporten, de drie overige, de B-transporten, naar Kamp Tanggeran. De A-transporten behelsten hoofdzakelijk de z.g.n. "totoks" (volbloed Europeanen). De B-transporten bestonden merendeels uit Indo-Europeanen en personen die aanvankelijk, vóór de tewerkstelling in Kesilir, voor de Japanners hadden gewerkt. De reisduur varieerde van veertig tot zeventig uur in geblindeerde 4e klas wagons van de SS (Staats Spoorwegen) vanaf Rogodjampi waar ze vanuit Kesilir per truck waren heengebracht.

Een uitzondering bij die internering van de "landbouwers" in gewone interneringskampen werd gemaakt voor de leden van de PAGI-groep (Persaudaraan Asia Goangon Indo - een Aziatische Broederschap van Indo-Europeanen) een in Kesilir onder leiding van P.H. van den Eeckhout ontstane pro-Japanse organisatie. De grote meerderheid van de Indo-Europese "kolonisten" hield echter halsstarrig vast aan de vermeende meerderwaardigheid van het blanke ras ten opzichte van de Indonesische volksmassa en Aziaten in het algemeen.

Dit ondanks de Japanse poging om deze "Peranakans" (letterlijk, de hier in Indië geboren) te winnen voor de zaak van het door Japan gesupremeerde Groot Oost-Azië en een zelfstandig, "autonoom" Indonesië. Deze "Peranakans" weigerden afstand te doen van hun Nederlandschap, de PAGI-groep daarentegen was vóór assimilatie met Indonesiërs en vóór samenwerking met het Japanse bezettingsbestuur. Tussen beide groe-

pen ontstond een uitermate onverkwikkelijke machtsstrijd. Binnen de anti-integratiegroep ontstonden verzetkernen die door PAGI-mannen verraden werden, tengevolge waarvan arrestaties plaatsvonden. De verzetmensen riepen op tot sabotage, lijntrekkerij, en een anti-Japanse propaganda, terwijl ze de suprematie van het blanke ras boven het Aziatische predikten.

Door de PAGI-groep werd zelfs gespioneerd voor de Kempetai, de Japanse SD. Deze interne strijd vertroebelde natuurlijk de verhoudingen en ondermijnde de productiviteit van de "boerderij" in ernstige mate. De houding van de grote anti-Japanse meerderheid riep uitersaard het wantrouwen van de Japanners op. Deze besloten dan ook de volgens hen onbekeerbare "kolonisten" over te brengen naar "regulier" kampen. Na het provoceren van rellen op 10 juni en 28 augustus 1943 hadden PAGI-aanhangers zich met hulp van de Japanse kampeiding en bewakers meester weten te maken van de interne kampeiding. Hier werden ze bijgestaan door een aantal NSB-ers die zich bij hun medekolonisten bijzonder gehaat hadden gemaakt door zich op grote schaal schuldig te maken aan intimidatie, terreur, afpersing en verraad.

In deze hoedanigheid hadden de NSB-ers en PAGI's ook de dessa-bewoners onder druk gezet om de kampeiding te bevoorraden, daar tengevolge van sabotage, werkschuweid en onderlinge rivaliteit van de "kolonisten", de opbrengst van de "plantage" zo goed als nihil was.

De druk op de Indonesische burgerij in de omgeving van Kesilir was ontwaard in knevelarij, afpersing en zelfs roof. Toen de landbouwkolonie werd opgeheven, opteerde de PAGI/NSB-groep voor het Indonesiërschap, waardoor men in overgrote meerderheid buiten de kampen bleef. De uitzonderingen stelden zich beschikbaar voor spionage in dienst van de Japanners binnen de interneringskampen. Velen van hen werden na de oorlog van collaboratie met de Japanners en wangedrag beschuldigd. Daar ze zich toen echter, op enkele uitzonderingen na, op Republikeins grondgebied bevonden, bleven ze van vervolging gevrijwaard.

De meeste "akkerstudenten" verdwenen in de interneringskampen, waar ze zich verder niet hebben onderscheiden van de overige gevangenen. De pogingen tot assimilatie van de Indisch-Nederlandse of Indo-Europese groeperingen met de Indonesische bevolking was mislukt. Een grote meerderheid van de niet aan zwaar veldwerk gewende Indische Nederlanders was ongeschikt gebleken voor het beroep van agrariër. Ze waren merendeels in administratieve beroepen werkzaam en hadden zich niet laten omscholen of laten integreren in de door de Japanners en hun handlangers geplande Indonesische maatschappij.

J. Zwaan

Opsporing verzocht

Sobat P. te Walvaart zoekt contact met de militairen die behoord hebben tot de 30e Basis Bloedtransfusiegroep en de 51e Bloedtransfusiegroep, die in de jaren 1947 t/m 1950 gelegerd waren te Batavia op Kramat 101. Zijn adres is: P. te Walvaart, Emmalaan 27, 5751 JP Deurne, tel. 0493-312051.

Wie heeft in Indië contact gehad met Pierre Thijssen, afkomstig uit Leiden, geboortedatum 27-12-1927. Hij heeft van 1948 tot 1950 op Sumatra gezeten. Meer bijzonderheden zijn ons niet bekend. In 1960 is hij naar Nieuw-Zeeland geëmigreerd. In juli van dit jaar hoopt hij met vakantie naar Holland te komen. Nu wilden we zo graag enkele bekenden voor onze zwager zien op te sporen. Graag contact met: Wim Timmermans, Maasdijk 84, 4261 AL Wijk en Aalburg, tel. 0416-691325 (legernr. 250306050).

Mevrouw H.C. Jones-Blokland, 5121 N. Mancestreet, Tacoma, WA 98407 U.S.A. is op zoek naar het adres van de heer H.B.J. Plantenga (legernummer 201201016 of 201201012). Wil degene die mevrouw Jones-Blokland aan bedoeld adres kan helpen hierover contact opnemen met de heer H. Barmantlo, Sint Jorisplein 4, 2981 GB Ridderkerk, tel. 0180-433634.

OPROEP

Echtpaar zoekt echtpaar voor een vakantie in **INDONESIA**.

Profiel van het gezochte echtpaar: prettig in de omgang en goed ter been.

Veteraan die nog enkele plaatsen graag wil bezoeken.

Doel: in een rustig tempo in een gehuurd busje.

Duur van de reis nog nader overeen te komen.

Reisroute nader te bespreken.

Interesse? Schrijf een brief met de ideeën hieromtrent, zodat we naderhand kunnen overleggen.

A.J. Roosenbrand, Spaanse Aaklaan 56, 1185 RA Amstelveen.

Als lid van YOMI en oud-reserve-officier, 1e MIBAT Prinses Irene Brigade (Oost-Java) en 2e MIBAT (Oost-Java) doe ik onderstaand verzoek om inlichtingen te verkrijgen over:

Kolonel F.T. Venema, gesneuveld op Oost-Java 1948?

Volgens familieleden diende Kol.

Venema bij de Koninklijke Landmacht. Het is voor familieleden hier in Tasmanië, dat ik dit verzoek doe. Zij weten nl. niet waar hij begraven is en willen ook graag bijzonderheden over zijn diensttijd in Indonesië en waar en hoe hij om het leven kwam. De familieleden zijn zijn dochter en kleinkinderen.

Reactie op bovenstaand verzoek gaarne richten aan:

Dhr. C.A.J. Huppelschoten, "Bayview", 6 View Street,

Blackmans Bay, 7002, Tasmania, Australia,

tel. (Intern.) 6102.29.1121.

Sobat J.M. van Geenhoven, Muyevelt 11, 3645 VH Vinkeveen,

tel. 0297-261415, is op zoek naar sobats van het 2e aanvullings-

detachement DKG. Wij waren gelegerd in Apeldoorn en Soesterberg en zijn in december 1946 per m.s. "Sloterdijk" vertrokken naar het voormalig Ned. Oost-Indië.

Dierentuin Kaimana.

Sobat Jaap van Breugel is op zoek naar krissen. Misschien zijn er sobats die hier afstand van willen doen. Mocht dit zo zijn, dan gaarne contact opnemen met J.H. van Breugel, Groenewaal 54, 3342 DD te Hendrik-Ido-Ambacht, tel. 078-6821824.

Ondervermelde personen worden nog gezocht:

Nicolaas Schaafs
Spaans Bisaart, Den Haag
Hengeveld Heij
Van Triest, Oudleusden
Kpl. Engelbertus, Den Haag
Verduin Sgt. Van Laar, Bronbeek
de Rijk, Zeeland.

Saja inja di kaimana (Fak Fak)
Graag schriftelijke reacties aan:
P. Jansen, Schimmelpennincklaan 5,
8131 VW Wijhe.

Indië-veteraan Gerrit A. Hamstra,
Kerkstraat 1, 9801 CN Zuidhorn, tel.
0594-505434, wil graag in contact komen met Indië-militairen van het Detachment Negara, het peloton "Het zwarte schaap" en militairen die het embleem van "Grote Pier" hebben gedragen.
Wie neemt contact met Gerrit op?

Sobat P. Venneman is op zoek naar de reünie-plaats van de 18 L.G.C., 4e peloton, dat onder leiding stond van Lt. P. de Kuiper en sergeant Wieringa. Verder zoek ik de heren F. van Straten (Den Haag), G. v.d. Wijden of Meiden en J. Kruijn (Schiedam). Genoemde personen moeten in de periode 1948-1950 in Indonesië gediend hebben met de generaal M.B. Steward. De foto (van inzender dezes) is in 1947 gemaakt in Gilze-Rijen.
P. Venneman, Cornelia de Langestraat 3, 3207 EC Spijkenisse, Tel. 0181-644134.
Sobat Abel Tillema, 3804 17 ST SW, Calgary Alta Canada, T2T 4N9 wil graag in het bezit komen van het boek: "Batavia", een beeld van een stad.
Wie kan hem, uiteraard tegen volledige vergoeding, aan dat boek helpen?

1925. Weet U nog ...?

Het is opvallend hoe steeds weer wordt teruggegrepen op oude ontdekkingen en/of uitvindingen. Er is niets nieuws in de wereld.

Zelfs Moeder Natuur schijnt daaraan mee te doen. Zo las ik vandaag in de krant of een tijdschrift dat ziektes als TBC bijvoorbeeld, welke bijna waren uitgeroeid, in de toekomst weer de kop gaan opsteken maar door resistentie tegen allerlei geneesmiddelen in staat moeten worden geacht een behoorlijk deel van de wereldbevolking uit te roeien. Nu maar hopen dat daar tijdig betere medicijnen voor worden gevonden ...

Maar, om op de eerste regel terug te komen, las ik ook met veel interesse dat de transportwereld hernieuwde belangstelling toont voor vervoer per luchtschip.

Het is niet snel, maar met een beetje goede techniek zouden daarmee ook aangelegene, over de grond ontoegankelijke plaatsen, voor levering van wat men nodig heeft, zonder uitgebreide infrastructuur bereikbaar gemaakt kunnen worden.

Het luchtschip heeft mij toch eigenlijk altijd geboeid. Als jongetje van 7 jaar kwam ik eens op een voorjaarsmorgen naar buiten. Kijkend vanuit de Ploegstraat in de richting van vliegveld Waalhaven zag ik met verbazing zo'n kilometer of twee in de verte een

enorme "sigaar" tussen een paar palen hangen. 't Was net een grote dikke sigaar zoals mijn vader die wel eens rookte. Het was, zei m'n vader, een "Zeppelin".

Het was een motorisch voortgedreven luchtschip, ontwikkeld door de Duitse Ferdinand graaf von Zeppelin en, zoals gebruikelijk, in de eerste wereldoorlog gebruikt als verkenners en bommenwerper.

Toen ik daar zo 's morgens vroeg in de verte dat "ding" zag hangen dacht ik: "In zo'n apparaat door de lucht zeilen, dat is je ware".

Helaas is die vreugde aan mij voorbij gegaan. In m'n latere leven is dit verlangen gecompenseerd door zeer vele (zakelijke) vliegtrips door Europa en naar Amerika en, na de pensionering, ook nog naar Indonesië.

Toch, die eerste keer dat ik die "sigaar" over de weilanden heen in de verte zag hangen, is mij altijd bijgebleven.

GD
Veteraan b.d.

Als de jeugd moe is, is zij aan vakantie toe;
Zijn ouderen moe, dan zegt men: ze takelen wel af!

SOBAT

Het Veluwe Bataljon 1-8 R.I. "De Haantjes" houdt weer een reünie op 25 april a.s.

U wordt hartelijk uitgenodigd vanaf 09.00 uur in de Elias Beekman-kazerne te Ede.

Voor verdere inlichtingen:
J. v. Holland, tel. 0318-630540.

Op 24 mei a.s. is er, evenals voorgaande jaren, weer een reünie voor allen die in de jaren 1945 - '50 bij het Korps van de Marine Etablissements Politie hebben gediend te Soerabaja, Malang of op Madoera.

Ook dit jaar wordt de reünie weer gehouden in het dorps huis "Trefpunt" te Voorthuizen.

Uiteraard is ook ander werf personeel welkom of mensen die in die periode contacten hebben onderhouden met mensen van de M.E.-Politie.

U kunt dan nog weer eens herinneringen ophalen over een periode waaraan je, soms met droefheid, soms met weemoed, aan terug denkt.

Inlichtingen bij: H. Kuik,
tel. 0592-261473 of bij
J. Schriever, tel. 050-5258605.

Op 26 april a.s. organiseert de LMD Soerabaja een reünie in restaurant "De Klomp", De Klomp 3 te De Klomp. Telefoon 0318-571244.

U wordt verwacht aldaar om 11.00 uur. De kosten bedragen f 31,-. Opgave voor 10-4-'97 of z.s.m. bij S. Tigchelaar, Tjalk 6, 8531 BB te Lemmer, tel. 0514-563702.

Op dinsdag 22 april a.s. houdt de 1e Comp. van het 3e Bat. Garde Regt. Jagers van de 1e Div. 7 Dec. haar 9e reünie in de kantine van de Prins Mauritskazerne, gebouw 8 te Ede. Aanvang 10.00 uur, deelnamekosten f 15,- per persoon.

Overmaking van het verschuldigde bedrag op postrekeningnummer 10167 t.n.v. penningm. v.d. 1e Cie. 3e Bat. G.R.J., Mijehof 62,

1106 HN te Amsterdam,
tel. 020-6961535.

Op 26 juni a.s. houdt de LMD/ VMa.Mat.Mu "U-Brigade" Padang een reünie in de Genm. de Ruyter van Steveninckkazerne te Oirschot. Is uw adres nog niet bekend bij de reünie-commissie, neem dan contact op met J.M. van Geenhoven, Muyevelld 11, 3645 VH Vinkeveen, tel. 0297-261415.

Op 24 mei 1997 houdt de Zelfstandige Afdeling Biak, later 7 Afdeling Lichte Lucht doelartillerie Nederlands Nieuw-Guinea 1958-1962, een reünie in de Prins Mauritskazerne, Nieuwe Kazernelaan 2, 6711 JC te Ede. Belangstellenden voor deze reünie worden verzocht contact te zoeken met: J. Franken, Spuistr. 1, 3114 CR te Schiedam, tel. 010-4736186.

Op woensdag 7 mei 1997 wordt een reünie gehouden door het bataljon 4-10 R.I. in de legerplaats "De Harskamp", Otterloseweg 5, 6732 BR Harskamp. Programma: Om 10.00 uur is de ontvangst; 12.30 uur is de herdenking met kranlegging bij het monument en om 17.00 uur is de sluiting. Aanmelden bij: Secr. reünie-comm. 4-10 R.I., dhr. A. Agema, Eikstraat 27, 1623 LP te Hoorn, tel. 0229-215936.

5e BATALJON - 3e REGIMENT INFANTERIE.

Bij de opheffing van de Cort Heijligerskazerne te Bergen op Zoom en de Koningin Wilhelminakazerne te Ossendrecht heeft het bestuur van de Commissie Reünie een andere locatie moeten zoeken om de reünies te houden.

In 1972 werd de Commissie opgericht en deze begon haar werkzaamheden om voor het bataljon de reünie te organiseren. Het bestuur is in de afgelopen vijf en twintig jaar niet ge-

wijzigd, alleen is één van de mede-oprichters weggefallen. De zittende leden maken dus dit jaar hun 5e lustrum vol.

5-3 R.I. kwam onder de wapenen op 1 juli 1947 in de Cort Heijligerskazerne en het Markiezenhof te Bergen op Zoom. Het bataljon vertrok op 4 december 1947 naar het voormalig Ned.-Indië met het m.s. "Sloterdijk".

Op 31 december 1947 zette het onderdeel voet aan land bij Palembang op Zuid-Sumatra. Het bataljon verbleef twee en een half jaar op Zuid-Sumatra en nam deel aan twee politionele acties; 5-3 R.I. verkreeg hiervoor een Koninklijke onderscheiding op het regimentsvaandel.

In april 1950 werd met de "General Howze" de terugreis naar Nederland gemaakt.

Op het Ereveld bleven 9 vrienden achter, waarvoor in de Cort Heijligerskazerne later een herinneringsplaquette werd onthuld. Het onderdeel zorgde dat ook bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 te Roermond een herinneringsplaquette op één van de stenen tafels werd aangebracht.

De 12e reünie werd in 1996 op de Kon. Wilhelminakazerne te Ossendrecht gehouden.

Op 1 juli 1997 is het vijftig jaar geleden dat de oud-militairen in Bergen op Zoom opkwamen, 5-3 R.I. werd officieel opgericht op 1 oktober 1947. Het bataljon heeft dus enkele feiten te vieren, zoals vermeld de opkomst en oprichting en het 25-jarig bestaan van de Commissie Reünie.

Nu het bataljon haar nieuwe reünie-locatie heeft verkregen in de Trip van Zoutlandtkazerne te Breda en ook daar in de loop van het jaar de herinneringsplaquette uit de Cort Heijligerskazerne naar toe gaat, leek het de Commissie een moment om een extra reünie te houden.

Op 1 oktober a.s. zal 5-3 R.I. haar 13e reünie houden te Breda en komt er een einde aan de binding van het

3e Regiment met Bergen op Zoom.
H. Burgel (voorz.)

16 april 1997 reünie C. Cie. 4-1 R.I.
Nog geen bericht?
Neem dan contact op met de
administratie van de reünie-comm.,
dhr. J. v. Dijken, Natriumstr. 6,
9743 RZ Groningen.,
tel. 050-5732121.

Reünie 4-4 Prinses Irene.
Op donderdag 24 april a.s. vanaf
10.00 uur in de Legerplaats "De
Harskamp", Otterloseweg 5
Contactadres: J. Hottinga,
Ruytersstraat 38, 1645 SC Ursem,
tel. 072-5022126.

Op 16 mei 1997 houdt het voormalig
O.V.W.-bataljon 2-10 RI een reünie in
de Generaal Spoor/van Schaffelaar-
kazerne te Ermelo.
De uitnodigingen hiervoor worden zo
spoedig mogelijk verzonden. Zij die
geen uitnodiging mochten ontvan-
gen, maar wel willen deelnemen aan
de reünie, kunnen contact opnemen
met A. Donker, tel. 0593-522087.

L.T.D. 713/719.
Op donderdag 5 juni a.s. zal voor
genoemde eenheden, dit jaar voor de
vijfde keer, een reünie worden ge-
houden, deze keer in de Saksen-
Weinmarkazerne te Arnhem.

Sobats die nog niet bereikt zijn, c.q.
adres onbekend, en deze oproep
lezen, worden verzocht alsnog contact
op te willen nemen met G.H.A. van
Mierlo, Ger. van Spaendockstraat 2,
5246 EE te Rosmalen, tel. 073-6418903

De reünie-commissie van de v.m.
Verbindingsafdeling T Brigade, ge-
diend hebbende in Midden Java 1946-
1950, organiseert op vrijdag 19 sep-
tember a.s. haar negende reünie in de
Prins Mauritskazerne te Ede. Alle
informatie kunt U krijgen via de
volgende telefoonnummers:
023-5630902 of 0161-492776 of
0570-654103 o- 032-1645660.

41 Z.M.C. / 42 Z.M.C. / 43 Z.M.C.
Zoals reeds in de vorige Sobat aange-
kondigd gaan bovengenoemde drie

(Zelfstandige) Zware Mitrailleur
Compagnieën gezamenlijk een reü-
nie houden en wel op vrijdag 19 sep-
tember 1997 in de Frederik Hendrik-
kazerne te Blerick (Venlo).
Allen die deel hebben uitgemaakt
van één van deze compagnieën
worden, via een schrijven, nog nader
hierover geïnformeerd

De Reünie-commissie 412 I.B.W. heeft
het voornemen om in het voorjaar
van 1998 bij voldoende deelname een
reünie te organiseren ter gelegen-
heid van het feit, dat de 41e I.B.W. 50
jaar geleden naar Indië is vertrokken.
Gaarne Uw telefonische reactie aan
Henk Kort (voorz.) 070-3962432,
of telefonisch of schriftelijk aan
Piet van Dijk (secr.), Reuvenlaan 142,
2273 JT Voorburg, tel. 070-3861548.

Herinneringsplaquette in de gemeente Renkum

Op 25 april a.s. om 15.00 uur zal de
officiële onthulling plaatsvinden van
de plaquette ter nagedachtenis van
die militairen uit de gemeente
Renkum, die in de periode 1945 - 1950
zijn omgekomen in het voormalig
Ned. Oost-Indië.
Aan de lijst van namen, die in de
vorige "Sobat" gepubliceerd werden,
moet nog één naam worden toe-
gevoegd, t.w.:

Jhr. C.F.M.I.N. van Nispen tot
Pannerden uit Doorwerth.

De plaquette wordt bevestigd aan de
noordzijde van de raadhuisstoren.
De heer Lapré zal, evenals de
burgemeester van Renkum,
drs. J.W.A.M. Verlinden, het woord
voeren.

G.J. Jonghoer

WIM'S MILITARIA'S
BOEK/FOTO/MILITARIA EXPOS.
POSTBUS 6129 - 3002 AC
ROTTERDAM - NETHERLANDS
TEL. 010 - 437 89 63

Soldaat van Oranje in Batavia

Eind september 1948 keerde ons peloton na 3 maanden buitenpost in de buurt van Bodjonegoro (Noord-Oost Java) terug in Soerabaja.

Een week later werden we met 4 pelotons mariniers ingescheept op een KPM-boot en na drie dagen varen liepen we de haven van Tandjong Priok binnen. In Batavia werden we gedetacheerd als wacht- en parade-eenheid.

Voor ons peloton was dat een welkome verademing. Geen zware patrouilles meer en geen tegenstanders, die je naar het leven stonden.

We kregen wachtposten toegewezen bij admiraal Pinke, het departement van marine, de haven van Priok, een radio-zendstation, ongeveer 5 km buiten Batavia en nog enkele goedangs.

We liepen een wachtrooster van 24 uren op en 24 uren af. De locaties werden om de drie dagen gewisseld. De eerste tijd was toch wel weer een grote verandering.

Alles werd weer MODEL en DISCIPLINAIR. Het KADER nam weer afstand van ons. De gemeedelijke gesprekken met onze superieuren onder de palmbomen van Noord-Java waren niet meer relevant. Naast bewakingsdiensten hadden we ook nog een andere taak. Het was in die tijd zo, dat er nogal wat hoogwaardigheidsbekleders en hoog geplaatste V.N. officieren Batavia bezochten.

Als je om 8 uur 's morgens van je wachtpost in de tangsi kwam, betekende dat dikwijls niet, dat je dan nog enkele uren slaap kon gaan inhalen. Je diende dan even later om 10 uur, in stijf gesteven kaki-uniform, geknipt en geschoren weer aan te treden.

Op het vliegveld KEMAJORAN vonden we dan de erewacht om bovengenoemde hoogwaardigheidsbekleders te verwelkomen. Een wervelend feit was overigens, dat die vliegtuigen meestal 3 kwartier te laat landden. Daar stonden we dan in de gloeiende zon !!!

Prompt 2 dagen daarna was het dan, vooraf gegaan door de MARINIERS-

KAPEL, parade lopen op de Darmo boulevard. Na elke ceremonie was je kaki-uniform er ook niet frisser op geworden en dat kon dan ook weer gelijk naar de baboe. Wassen en strijken kostte ons drie en een halve roepia plus een stuk sunlight zeep. We werden er met al dat gedoe niet rijker van.

Hoewel ons verblijf in Batavia zeker niet slecht was, begon het me toch een beetje te eentonig te worden, vandaar misschien dat ik het met de discipline niet meer zo nauw nam. Toen ik in de nachtelijke uren op het radio-zendstation al anderhalf uur om dat gebouw had geslenterd, alleen met de vuurvlieggen, besloot ik toch maar even op een boomstronk te gaan zitten en een sigaret op te steken. Nog geen halve minuut later stond opeens onze sergeant-wachtcommandant achter mijn rug. Dat resulteerde in 3 dagen licht arrest. Een week later liep ik de wacht achter de gebouwen van het DEPARTEMENT en was zo stom 's nachts een praatje te gaan maken met één van mijn maten die een mitailleurstroep bezette en weer werd ik betrappt, met als resultaat 4 dagen licht arrest. In de kazerne was het zo, dat gestraften zich 's avonds om 7 uur in de wacht moesten melden. Om die tijd zat ik een keer te kaarten in de cantine toen één van de jongens zei dat het 7 uur was. Natuurlijk kwam ik te laat.

Toen ik voor de derde keer voor mijn commandant verscheen, vroeg hij of hij misschien een baby-oppas voor mij moest regelen. Dat weerhield hem toch niet om er nog eens 3 dagen arrest aan toe te voegen. Gezien ons wachtrooster betekende dat, dat ik in 20 dagen niet de stad in kon. Het zou echter nog erger worden.

Toen ik na al die tijd eindelijk weer vrij man was, had ik met twee sobats afgesproken om 's avonds naar de bioscoop te gaan. In de buurt van de Pasar Baroe werden we door de M.P. gesommeerd onze mouwen omlaag te doen. Hoewel dit bij de marine niet verplicht was, gaven de twee jongens

daar toch maar gevolg aan.

Omdat ik, eigenwijs als ik was, niet aan dat bevel van een korporaal M.P. voldeed, werd ik bij mijn arm gepakt, met de bedoeling me in een masterjeep te doen plaats nemen. Ik merkte daarbij op, dat hij van me af moest blijven en gaf hem een schouderduw. Dat was helemaal foute boel natuurlijk. Tegen twee van die grote kerels was ik niet opgewassen en zo werd ik afgevoerd naar hun hoofdkwartier. Aldaar aangekomen, werd ik in een soort van tijgerkooi gestopt met spijlen van circa 5 cm dik. Zelfs een olifant kon hier nog niet uitbreken. Enige tijd later werd ik voorgeleid bij een kapitein, die vond dat ik maar een moeilijk mannetje was en dergelijke personages dienden maar eens een nachtje bij hen over te blijven. Nou, die uitspraak kwam me toch wel heel slecht uit.

Ik was me nog maar net een half uur van mijn vrijheid bewust en ik belandde alweer in de cel. Maar ja, als een kat in het nauw zit maakt hij rare sprongen. Ik kwam op een lumineus idee en maakte de kapitein wijs dat het wel eens moeilijkheden zou kunnen geven, omdat ik om acht uur de wacht moest betrekken bij admiraal Pinke. Men ging schijnbaar in onderling overleg en in die tussentijd zat ik weer opgeborgen in die tijgerkooi. Even later kwam men mij vertellen dat ik kon gaan. Bij de poort stond een jeep voor me klaar met chauffeur, die me naar het verblijf van de admiraal zou brengen. Nou, zoveel service had ik nou ook weer niet verwacht. Het noemen van de opperbevelhebber der zee strijdkrachten had wonderen verricht. Met de chauffeur had ik het getroffen, die wist namelijk de villa van de admiraal niet en vroeg of ik hem de weg wilde wijzen. Ik dirigeerde hem regelrecht het centrum van de stad in. Op een honderdtal meters van de bioscoop zei ik nog wel even de tijd te hebben en dat ik het verder wel zou vinden. Hij wenste me een goede wacht en tot ziens. Dat laatste was zeker niet mijnerzijds, verre van dat zelfs.

Voor de bioscoop zag ik mijn maten weer terug, die zeer benieuwd waren naar mijn belevenis. Aanvankelijk dacht ik dat de hele affaire nog wel met een sisser zou aflopen, maar daar had ik me flink in vergist.

Toen ik twee dagen later weer op gestraftenrapport stond, was mijn cmdt-kapitein echt kwaad. Met een enorme klap sloeg hij het conduite-boek zodanig op zijn bureau dat de papieren alle kanten uitvlogen. In de houding staande hoorde ik het rapport van de kapitein M.P. aan, dat het volgende behelsde:

Insubordinatie, niet opvolgen van een bevel van een meerdere, lijfelijk geweld tegen een meerdere en het met opzet foutieve informatie verstrekken aan een officier van de M.P.

De eis van de kapitein M.P. was dat ik dat maar eens moest verantwoorden voor de krijgsraad en als je daar terecht kwam, betekende dat volgens mijn commandant minimaal drie maanden strafdijk op het eiland Madoera. Wat ik daar op te zeggen had?

Ik was nu toch éénmaal door het lint gegaan en ik antwoordde:

"Misschien beter drie maanden Madoera dan drie maanden buitenpost, kapitein". Het laat zich raden dat de rest van de conversatie niet prettig was. Het kon me verder ook niet veel meer schelen, ik zou het allemaal wel overleven.

Later op de dag werd ik bij onze luitenant pelotonscommandant geroepen. We kenden elkaar zeer goed en hadden samen al veel patrouilles gelopen bij Bodjonegoro. Ik moest er bij gaan zitten. Even was het weer "ouwe jongens krentebrood". Hij was van de hele situatie op de hoogte en zou persoonlijk contact opnemen met de kapitein van de M.P. en zijn beest doen voor een meer acceptabele strafvervolgning. Twee dagen later stond ik weer voor onze cmdt. Hij deelde me mede dat ik de hemel dankbaar moest zijn voor zo'n luitenant. Deze had het met de M.P. rondgekregen dat mijn straf werd omgezet in zeven dagen verzuwaard arrest. Hoewel dat laatste nu ook weer niet om te juichen was, ging ik de luitenant maar bedanken voor zijn bemiddeling.

Na het avondeten moest ik me in de wacht melden om kennis te nemen van mijn nieuwe onderkomen. Ik had wat schrijfgerei, sigaretten, e.d. meegenomen om mijn verblijf aldaar wat

te verangename, maar alles werd me afgenomen, zelfs mijn broekriem en de veters uit mijn schoenen.

Mijn nieuw optreke zag er allesbehalve smaakvol uit. Vier kale witte muren, een tampat, een stoel en een tafel met daarop een dikke bijbel. Die was daar zeker neergelegd om van mij een beter mens te maken. Het luchtgat bevond zich dermate hoog dat ik totaal van de buitenwereld was afgesloten.

Het ergste vond ik dat ik niet kon roken. Maar 's avonds tegen 12.00 uur kwam daar verandering in. Mijn maten waren me niet vergeten. Er werden sigaretten, lucifers, chocola en pepermint door het luchtgat gegooid, het leek wel Sinterklaasavond.

De vraag was, waar moest ik met al dat spul naar toe. De sigaretten waren het belangrijkste. Met de lucifers verstopte ik ze in de plooiën van het canvas van mijn tampat. Als ze bij een eventuele controle die snoeperij mee zouden nemen, vond ik het niet zo erg. De peuken van de sigaretten raakte ik kwijt in mijn schoenen en

die leegde ik weer in een hoek van de mandi-kamer, waar ik 's avonds naar toe mocht, altijd onder begeleiding van een korporaal met geweer.

Het wacht personeel merkte denk ik wel dat ik rookte, doch van controle had ik geen last. Omdat ik me in die isoleercel natuurlijk stierlijk verveelde, begon ik maar eens in de bijbel te kijken. Ik heb alles gelezen over Johannes, Mattheus en Lucas. Alleen dat verhaal van Jonas in de walvis heb ik nooit zo goed begrepen, maar ja, misschien lag dat ook wel aan mij. De vierde nacht in mijn cel werd ik onverwacht, om omstreeks drie uur, van mijn tampat gelicht. Aan het hoofdstuk Batavia kwam voor ons een abrupt einde.

Op Kemajoran stonden vier Dakota's gereed om ons in eerste instantie naar Soerabaja over te brengen. Ondanks mijn negatieve gedrag van de laatste tijd stond ik toch op de lijst van genodigden om deel te nemen aan de tweede politionele actie.

J.A. Verkaart, Steenberg, (Mariniërsbrigade)

POSTZEGELS - SIGAREN BANDJES EN TELEFOONKAARTEN

Heel hartelijk dank weer voor de zendingen, maar juist door deze vele zendingen worden de lijsten met namen steeds langer. Door plaatsgebrek in de SOBAT is het echter onmogelijk geworden ieder afzonderlijk te noemen.

Het spijt ons vreselijk, maar ik hoop dat u hiervoor begrip kunt opbrengen. En blijft u hiermee alstublieft doorgaan. U staat ons op deze manier toe anderen bij te staan. Heel hartelijk dank allemaal!!!

Het adres waar u alles naar toe kunt zenden is:
P.R. FONDS SOCIALE ZORG
Mevrouw Jac. M. Holewijn
Alberdijnck Thijmlaan 19
2081 ES Bloemendaal
telefoon
0 23 * 539 19 20

Merci
VB.

social
commissie
andere
te
staan

Verenigingsnieuws

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
9531 GW Borger.
Tel. 0599-235666.

De activiteiten binnen onze vereniging zijn het afgelopen seizoen weer vele geweest.

Met het lezen van dit nummer zult u echter geen aankondigingen meer aantreffen van de afdelingen voor op handen zijnde bijeenkomsten. Alle bijeenkomsten, georganiseerd door de afdelingen, zijn voor het winterseizoen '95/'96 weer geweest.

De jaarvergadering, gehouden op 16 april j.l., zit er weer op. Bestuurlijk moeten we er weer een jaar tegen kunnen.

We gaan nu eerst weer aandacht geven aan de tuin en bij velen start denkkelijk de caravan al weer voor de deur of al op de camping.

Evenals in 1996 zal onze vereniging ook dit jaar weer deelnemen aan het defilé te Wageningen.

Algevaardigden van alle VOMI-verenigingen zullen daar tezamen het VOMI-detachement vormen, waarvan dhr. Smoorenburg, voorz. VOMI Zeeland, de leiding op zich zal nemen. Mocht u belangstelling hebben om ook eens mee te doen, neem dan eens contact op met het secretariaat.

Afdeling Assen

Op 15 januari j.l. hebben wij onze nieuwjaarsbijeenkomst in Deurze gehouden. Als vaste gewoonte werd aan iedere aanwezige een glaasje boerenjongens aangeboden. Verder waren er kniepertjes en rolletjes voor bij de koffie. De middag werd verder opgeluisterd door sobat Vegter van Sloten met zijn orgeltjes, waren er een bingo en een verlotting. Al met al een zeer gezellige en geslaagde middag en na afloop ging een ieder tevreden naar huis.

Het volgend seizoen

Voor het seizoen 1997 - 1998 hebben wij reeds de volgende data gepland. **GAARNE EVEN IN UW AGENDA NOTEREN.** Voor deze afdeling worden de bijeenkomsten gehouden in Café "De Aanleg" te Deurze.

17 sept 1997. Ton Bosman komt met zijn Noorwegen-verhaal en Zijn echtgenote toont diverse dingen uit dit land.

12 november 1997. Dhr. Folkers van "Pikolan" komt met zijn verhaal en dia's uit het Indonesië van nu, o.a. opvang van weeskinderen enz. Hij heeft deze stichting zelf, als oud-militair, in het leven geroepen en doet er geheel belangeloos veel voor. Het vorig jaar is een bedrag van ruim f 100.000 overgemaakt naar bepaalde projecten in Indonesië. Deze middag is beslist de moeite waard.

14 januari 1998. De nieuwjaarsbijeenkomst en dus weet u allen, wat er gaat gebeuren.

11 maart 1998. Deze middag zal verzorgd gaan worden door dhr. E. de Leeuw, onze VOMI-sobat uit de afd. Meppel. Hij zal ons aangenaam bezig houden met zijn diaserie, welke gemaakt is tijdens zijn vakantie(reis)en naar Indonesië.

Busreis

Onze busreis in mei/juni kan helaas niet doorgaan. Er waren teveel problemen bij diverse vaste deelnemers. De planning is nu om deze busreis te gaan organiseren in begin/half sept. Wat we precies gaan doen en waarheen, dat hoort u nog van ons met opgave van de exacte datum en de prijs van de reis. Als er voldoende gegadigden zijn, dan gaat de reis wel door, alleen wat later in de tijd van het jaar. U ziet wel, wat ons betreft: wel uitstel, doch geen afstel.

Ondergetekende deelt u mede, dat ± half maart het revalidatiecentrum "Beatrixoord" werd verlaten en hij is

dan ongeveer 16 maanden voor een deel uit de roulatie geweest, maar gaat er nu weer volop tegen aan.

Er zal een nieuwe woning (appartement) betrokken gaan worden en het adres is: B. Habich, M.K. Gandhiplein 108, 9728 TH Groningen.
Tel. 050-5259100.

Aan allen, die mij tijdens mijn ziekte en revalidatie hebben gesteund van VOMI-zijde, wil ik mijn hartelijke dank uitspreken. In totaal mocht ik zo'n 350 kaarten en brieven en telefoontjes in ontvangst nemen. Terimah kassi banjak.

B. Habich, secr. afd. Assen

Afdeling Dalen

Van hieruit wil men u graag wijzen op de landelijke VETERANENDAG, die de vereniging "DAMETIN" weer gaat organiseren in het mooie dorp Dalen op 5 juli a.s. Alle Indië- en Nieuw-Guinea-veteranen zijn van harte welkom.

Het bestuur van de VOMI-afdeling zal deze dag weer aanwezig zijn met een VOMI-stand in het dorp. Komt u even langs? Wij noteren graag nieuwe leden en er zullen weer allerhande artikelen in de VOMI-toko te verkrijgen zijn.

Afdeling Hoogeveen

Eén van de grootste afdelingen binnen onze vereniging. Op de nieuwjaarsbijeenkomst van 9 januari j.l. waren er maar liefst 160 personen aanwezig. Vanuit deze afdeling heeft men ook bewerkstelligd dat er in Westerbork een monument voor de twee gesneuvelde sobats tot stand zal komen. Het gemeentebestuur heeft gemeend op aandrang van de afd. Hoogeveen haar medewerking te moeten verlenen. In de komende "Sobats" komt u vast wel een keer een verslagje tegen.

Afdeling Meppel

Ook hier een grote opkomst op de bijeenkomsten van deze afdeling. De nieuwjaarsbijeenkomst in motel "Waanders" in Staphorst mocht zich in een opkomst van 130 personen verheugen.

Door het overlijden van Tinus Bloksma wordt het bestuur aangevuld met dhr. Snoeken uit Havelte. De reis van 6 mei a.s. zal zo langzamerhand wel helemaal volgeboekt zijn. Er zullen twee bussen nodig zijn om alle deelnemers een plaats op deze reis te geven. Misschien kunt u voorz. Huisman (0522-253482) nog bellen of er voor u nog een plaatsje is.

In memoriam

Ook in dit nummer moeten wij weer melding doen van het overlijden van enige van onze VOMI-vrienden.

Wij noemen hun namen:

J. Bloksma, Meppel, 20 nov. '96.

H. Blauw, Vries, 12 dec. '96.

D.S. Pietersz, Assen, 30 dec. '96.

A. v.d. Weide, Hoogeveen, 3 jan. '97

K.P. Wielgaard, Hoogeveen, 13 jan. '97.

H. Kuipers, Schoonoord, 16 febr. '97.

Wij wensen deze families de warmte en de liefde van hun naasten toe om dit zware verlies te dragen.

Onze oprechte deelneming.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13,
1356 EA Almere.
Tel. 036-5318972.

Ons "BEGINOFFENSIEF" 1997 d.d. 11 januari j.l. mag zonder meer geslaagd genoemd worden, het is alleen zo verd... jammer dat een aantal sobats hier geen getuige van kon zijn en hierdoor tevens de werkelijk voortreffelijke rijsttafel moest missen.

Volgende keer beter, ja toch!!!

Na de opening en welkom, een enkele mededeling en het verzoek het roken te beperken, werd onder welluidende klanken, geproduceerd door onze "Muziekartiest" Wim Meijer, de aanval ingezet met koffie om de strijd lust iets te beteugelen. Edoch de aanvalsgolven (bingo - dans - muziek - snacks - etc. etc.) volgden elkaar in ras tempo op en het was dan ook een verademing toen de "hoornblazer" voor "de kok in de keuken" blies.

Even onder het genot van de Indische maaltijd, na al die feestelijke inspanningen tot rust komen. Nadat een ieder voldaan was, de droge kelen weer besprenkeld en gelaafd waren, werd de "feeststrijd" weer in alle hevigheid voortgezet. Geen inspanning was teveel of hindernis te groot, om dit "Begin-offensief" 1997, met elkaar tot een goed einde te brengen e... dat slaagde volkomen, zo kon de "hoornblazer" om ± 17.00 uur het sein "einde actie" geven. Onze dank gaat uit naar ons onvolprezen team van "BAR-NIM-FEN", naar het team van "GARUDA" voor de fantastische maaltijd, naar de "muziekartiest", naar u allen voor uw aanwezigheid en inzet (anders hadden we toch geen "BEGIN-OFFENSIEF"!!!!, TERIMAH KASSI BANJAK!!!!)

In memoriam

Dat was een verrekte koude douche.

Op 18 februari j.l. kreeg ondergetekende een telefoontje van v.d. Steeg jr. omtrent militaire gegevens van zijn vader, onze sobat D.M. v.d. Steeg. Het bleek dat zijn vader op 9 oktober 1996 was overleden. Wij hebben dat helaas niet geweten. Alsnog wensen wij de nabestaanden veel kracht en sterkte bij dit verlies. TEROES SELAMAT TIDOER SOBAT!!!!

Op donderdag 20 februari j.l. kreeg onze trouwe sobat Wim Oerlemans uit Lelystad, het "Draaginsigne voor Gewonden" uitgereikt en opgeapeld door burgemeester Drs. Ch. Leeuwe van de Flevolandse "Hoofdstad". Buiten de fantastische belangstelling van familie, vrienden en sobats, was het vooral de warme en sympathieke houding van de burgervader bij deze uitreiking, die het gebeuren tot een feest maakte!!! De VOMI werd wezenlijk bij het geheel betrokken, hetgeen, na een dankwoord van VOMI FLEVOLAND richting burgemeester, resulteerde in de wederzijdse belofte spoedig een afspraak te maken voor en over het VOMI-gebeuren in Flevoland. Ter afsluiting werden allen uitgenodigd in Rest. "De Heerlijkheid" voor een hapje en een drankje (dat loog er niet om!) en zo werd een fantastische dag afgesloten. Wim hartelijke dank en nogmaals PROFICIAT!!!

Even een "OPROEP" van het financiële-front. Er zijn nog enkele sobats waar de contributie voor 1997 nog in de "KNIP" verscholen zit. Wilt u deze

s.v.p. overmaken???. Wij moeten de afdracht (f 16,50 per lid) aan het Hoofdbestuur gaan plegen.

22 februari was de dag van de PLAYBACK SHOW in Tangsi "KOLKZICHT". Na het welkom allereerst een stil saluut voor onze overleden sobat D.M. v.d. Steeg. Hierna traden een keur van "artiesten" voor ons op, o.a. Wim Sonneveld - Imca Marina - Tineke Schouten - Frans Halsma - Jasperine de Jong e.v.a. Natuurlijk werd dit optreden afgewisseld met bingo, lunch, loterij, muziek, minceman en omongen. De tijd draaide door en na de wederzijdse dankwoorden van het "Artiestenteam" en de voorzitter werd de dag besloten met het "VOMI-LIED" door het VOMI FLEVOLAND mannenkoor (nooit geweten dat we een koor hadden!), maar geinig was het wel. Zo eindigde ook deze bijeenkomst weer in een vooral ontspannen sfeer en naar tevredenheid. SELAMAT DJALAN!!!

Frits Frantzen

P.S. Graag ALLE correspondentie etc. aan ons centraal adres:
VOMI "FLEVOLAND", Oevergriend 13,
1356 EA Almere.

Friesland

Secr. Drostlaan 68,
8303 EE Emmeloord.
Tel. 0527-616717.

Nu wij dit schrijven, eind februari, zijn onze jaarlijkse bijeenkomsten in de vier regio's in Friesland weer achter de rug. De belangstelling is ook dit seizoen weer zeer goed geweest, vooral de laatste bijeenkomst in "Bloemketerp" in Franeker trok veel leden. De zaal kon het aantal belangstellenden maar amper bevatten. Wij als bestuur zijn daar uiteraard erg blij mee. Er resten dit voorjaar nog twee bijeenkomsten, de ledenvergadering en onze jaarlijkse bijeenkomst op de vliegbasis. De eerste is, als u dit leest, reeds voorbij en de laatste zal dit jaar waarschijnlijk op een andere plaats gehouden worden i.v.m. de viering van ons 10-jarig bestaan, waarvoor de voorbereidingen in volle gang zijn. Zodra we de zaak geregeld hebben krijgt u daarvan be-

richt. Als voorlopige datum hebben we 31 mei vastgesteld, maar daar zou nog verandering in kunnen komen.

Wij zijn als bestuur momenteel ook bezig om een nieuwe gemeentelijke bijeenkomst ergens in de provincie te helpen organiseren. Dat organiseren moet dan eigenlijk gebeuren door één of meer leden in die gemeente. De pogingen om daarvoor mensen te vinden in Z.O.-Friesland zijn vooralsnog mislukt. In N.O.-Friesland lijkt het wel te zullen slagen, we hebben althans goede hoop. Op deze kleinschalige bijeenkomsten treffen Indië-gangers, zowel leden als niet-leden, elkaar en deze bijeenkomsten zijn vaak erg gezellig.

Contributie

De penningmeester is redelijk tevreden over de binnenkomst van de contributie. Als dit blad verschijnt dan had u de contributie al betaald moeten hebben. Is dat niet het geval, dan kunt u dat nog goedmaken! Het meest vervelende werk voor zowel de penningmeester als voor de secretaris is het versturen van aanmaningen! Dank aan hen die de contributie verhoogd hebben, waardoor we wat ruimer in ons financiële jasje komen te zitten.

Ledenbestand

Ook dit jaar zijn er weer een viertal leden overleden. Voorzover dat in ons vermogen lag hebben leden van ons bestuur de begrafenis bijgewoond. Helaas kan dat niet altijd. Soms krijgen we geen bericht of bereikt ons het bericht te laat, in andere gevallen kan dat niet door bijzondere omstan-

digheden. We blijven ons best doen. Het is een verheugend verschijnsel dat de meeste weduwen van onze overleden sobats onze vereniging trouw blijven. Wij van onze kant zullen hen hulp bieden waar dat nodig en mogelijk is. Nog steeds kunnen we nieuwe leden inschrijven en steeds meer komt het voor dat een lid een nieuw lid opgeeft. Een goed gevoel voor het bestuur dat zij zich door de leden gesteund weten.

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham,
De Kraan 60,
5056 EC Berkel-Entschot.
Tel./Fax. 013-5333899.

Jaarvergadering

Wij brengen nog even onze jaarvergadering op 29 april a.s. in herinnering.

Bijeenkomst in Boxmeer

Deze heeft inmiddels op 5 maart j.l. plaatsgevonden en een verslag daarover treft u in het juninummer van de "Sobat" aan.

Valkenswaard

Op 4 februari j.l. hielden wij een contactmiddag in zalencentrum "De Harmonie" te Valkenswaard, waar in een sfeervolle zaal en in een geanimeerde stemming ons programma werd afgewerkt. Veel vragen werden er uiteraard over de uitkering van

f 1000,- gesteld, maar helaas konden ook wij toen nog geen duidelijk antwoord daarop geven.

Deze middag leverde onze vereniging een 11-tal nieuwe leden op en ook de aanvragen voor de veteranenpas werden door dhr. Vink middels het daartoe bestemde formulier afgehandeld.

Oirschot

Zoals bekend was deze dag (3 april) binnen de kortste keren "uitverkocht"; een verslag over deze bijeenkomst treft u ook in het volgende nummer van "Sobat" aan. Wij zullen trachten deze dag in het najaar te herhalen.

Ledenaanwas

Binnenkort verwachten wij ons 900ste lid te kunnen inschrijven. In ons volgende verenigingsnieuws hopen wij u dit te kunnen melden.

Madjoe

De vereniging van Oud KNIL-militairen, Madjoe, houdt in hun vaste plaats van samenkomst (Genderdal te Eindhoven) regelmatig bijeenkomsten, waarbij voor dansmuziek wordt gezorgd en ook "Indische" hapjes verkrijgbaar zijn.

Het is altijd een gezellige (zaterdag) middag en wij raden u aan deze middag beslist eens te bezoeken.

De entreeprijs is vijf gulden per persoon.

Ook kunt u inschrijven voor deelname aan de busreis naar de Pasar Malam in Den Haag op donderdag 19 juni a.s.; de prijs daarvan zal ± 35 gulden bedragen en dat is inclusief de toegangsprijs.

De secretaris kan u verdere inlichtingen verstrekken.

Rijbewijs

Omdat dit helaas 2 x in de "Sobat" 51 is verschenen en bovendien door ons niet juist is weergegeven, is er uiteraard een storm van vragen over ons heen gekomen.

Daarom onze excuses voor de verkeerde voorlichting.

Hieronder volgt de juiste opgave: Uit een steekproef, door de ANBO (Alg. Bond van Ouderen) is gebleken dat sommige gemeenten een geneeskundige verklaring eist van personen tussen 65 en 70 jaar, bij verlenging van hun rijbewijs, waarbij deze gemeenten zich baseerden op een artikel in het Besluit Rijbewijzen. Volgens het betreffende Ministerie is

er geen sprake van dat het Besluit een geneeskundige Verklaring elst van 65- tot 70 jarigen.

Bent u nog geen 70 jaar en is uw rijbewijs aan vernieuwing toe, dan heeft u recht op een verlenging van de geldigheidsduur voor een periode van 5 jaar.

Valt de vernieuwingsdatum van uw rijbewijs toevallig in het jaar waarin u 69 wordt, dan kunt u dus een verlenging krijgen tot uw 74e jaar.

Het is echter niet mogelijk om de keuringen te omzeilen door vroegtijdig een vernieuwing aan te vragen.

Dus als de vernieuwingsdatum valt in het jaar dat u 70 wordt kunt u NIET op uw 69e alvast een vernieuwing aanvragen.

Aldus de uiteenzetting door de ANBO aan haar leden verstrekt.

NOOT. Gaat u voor alle zekerheid eerst eens informeren bij die instantie, waar u uw rijbewijs moet gaan vernieuwen of verlengen (Redactie).

J. v.d. Ham

Noord-Brabant West

2e sect. Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel, *Cameedijk 1, 4706 EG Roosendaal.*
Tel. 0165-560546.

Nieuwjaarsbijeenkomst in Zevenbergen

Als proef hielden we voor de eerste keer een nieuwjaarsbijeenkomst in zaal Aarts. Ondanks het winterse weer waren er toch 100 bezoekers.

De voorzitter sprak op zijn welbekende wijze de aanwezigen toe en deelde ook mede dat de familie Aarts ons de koude hapjes gratis aanbod, hetgeen met een luid applaus werd begroet.

Wij wensten elkaar het allerbeste voor 1997 en vulden de middag met gezellig bijpraten en een loterij.

Bijeenkomst in Bergen op Zoom

Door omstandigheden konden we in de "Raayberg" niet beschikken over de grote zaal, juist nu de opkomst zo groot was, dat ons record in Bergen op Zoom werd gebroken. Er waren 130 deelnemers. We zaten zowat op elkaars schoot, maar alles ging goed. Iedereen schoof wat op en zo werd alles weer geregeld. P. van Oosterbosch zat aan een klein tafeltje met de

presentielijsten en de koffiebonen, maar iedereen kwam aan de beurt. Onze voorzitter vroeg in zijn openingswoord of er mensen op de f 1000,- uitkering waren afgekomen omdat er zoveel waren. Maar dat was maar een grapje. Het was een gezellige middag met een loterij waarvan de prijzen weer verzorgd waren door Jan van Dorst. Piet Bosselaar had de leiding van de loterij en deed dat weer uitstekend. Dank ook aan Ad van Hooijdonk, die weer voor de hapjes had gezorgd. Zo kijken we weer vooruit naar de volgende bijeenkomst in Breda.

Van de penningmeester

Bij de inlevering van de kopij voor deze "Sobat" (medio februari) hebben een aantal leden hun contributie voor het jaar 1997 nog niet betaald. Vergeten??? Op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen accept-girokaart verder in te vullen en te verzenden. Bij voorbaat, namens ons bestuur, mijn hartelijke dank voor uw medewerking.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom,
K. Klinkenbergstr. 33,
1061 AH Amsterdam.
Tel. 020-6148804.

Regio-bijeenkomsten

Als deze "Sobat" in uw bus valt is de regio-bijeenkomst van 6 maart in Schagen al weer verleden tijd.

Voor deze bijeenkomst werden 185 sobats uitgenodigd.

Bij het schrijven van dit artikel donderdag 20 februari hadden zich 35 sobats aangemeld. Maar er is nog een hele week te gaan, dus misschien komen er nog velen bij.

10-jarig bestaan

Zoals aangekondigd in "Sobat" van februari heeft het bestuur het voornemen het 10-jarig bestaan van onze vereniging op 16 april feestelijk te vieren.

We ontvingen inmiddels de officiële toestemming van de Facilitair Manager van de Korporaal van

Opheusdenkazerne, de Majoor Rijks.

Het programma zal er als volgt uitzien:

10.00 uur Ontvangst deelnemers.
10.00 - 11.00 uur Officieel gedeelte (sprekers).

11.00 - 12.30 uur Apperatief.

12.30 - 14.00 uur Lunch

14.00 - 16.00 uur Concert door de Maassluis Senioren Orkest.

Het bestuur verheugt zich er bijzonder over dat dit orkest bereid is op 16 april voor ons op te treden.

Het bestuur heeft onze vroegere voorzitter, Jaap Zwaan, bereid gevonden iets over de voorbije periode te memoreren.

Tot slot delen wij u mede dat vanwege het feestelijk karakter de kosten van die dag geheel ten laste van de verenigingskas komen.

Reis Normandië

Vanwege de vele feestdagen (Bevrijdingsdag, Hemelvaartsdag en Pinksteren) en het feit dat de Algemene ledenvergadering op de reünie van 27 mei zal worden gehouden, is alleen de week van maandag 12 mei tot vrijdag 16 mei beschikbaar voor genoemde reis.

In de bijeenkomst van 21 november in Beverwijk melden zich 22 personen voor de reis en na het verschijnen van "Sobat" van februari nog eens 5 personen. Wij hopen dat ook op de bijeenkomst in Schagen op 6 maart een aantal zich voor deelname gemeld zal worden.

Omdat Zuid-Holland in "Sobat" van februari eveneens meldde een reis te willen organiseren, kan bij onvoldoende deelname een gecombineerde reis overwogen worden.

Algemene ledenvergadering

Aangezien we de officiële toestemming voor de reünie van 27 mei van de Directie Personeel Koninklijke Marine hebben ontvangen, staat deze datum thans vast.

De uitnodiging tot deelname zal u binnenkort worden toegezonden, voorzien van de op de vergadering te behandelen stukken.

De kosten aan deze deelname bedragen f 10,- per persoon.

E. Pereboom

Overijssel

Secr. *Almeloseweg 80,
7671 RG Vriezenveen.
Tel. 0546-561348.*

Jaarvergadering

Op 9 april 1997 houden we de jaarlijkse ledenvergadering in hotel-restaurant "Dalzicht" te Nijverdal. Na de pauze organiseert het bestuur een gezellige BINGO. Omdat de ledenvergadering voor iedereen toegankelijk moet zijn is deze bingo gratis. We zorgen voor een aantal leuke prijzen. Dus hopen we hiermee een flink aantal bezoekers te mogen begroeten. De bingo wordt verzorgd door onze sobat Linneman uit Almelo, die een ruime ervaring heeft op dit gebied.

Inning contributie

Onze oproep om de contributie over te maken via automatische incasso heeft veel weerklank gevonden. De helft van ons ledental heeft de machtiging teruggezonden en de penningmeester hiermee toestemming verleend de contributie jaarlijks automatisch te innen. De andere helft heeft de contributie nog overgemaakt via de acceptgirokaart. Velen daarvan hebben een extra bijdrage gedaan voor de onkosten die deze betalingswijze vergt. Aan allen die op deze wijze hebben meegewerkt mijn hartelijke dank.

Om de kosten te drukken wil ik nog de volgende hint geven.

Wanneer u de contributie - om welke reden dan ook - niet via automatische incasso wenst te betalen, dan verzoek ik u deze niet te voldoen via de u toegezonden acceptgirokaart, maar via uw eigen overschrijvingsformulier. Wanneer u dat formulier op de uw gebruikelijke wijze naar bank of giro zendt, dan is deze overschrijving kosteloos. Banjak terima kassi voor uw medewerking.

G. v.d. Sluis

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. *R.W. Gosselink,
Kronenburgsingel 785,
6831 GP Arnhem.
Tel. 026-3233328.*

Februari - april

Op het moment dat deze regels onder aller ogen komt is het zeker half april en staan ons nog slechts enkele dagen te wachten en dan houden we onze grote jubileum-reünie in de Oranjekazerne in Schaarsbergen.

Maar op het moment dat we dit stukje in elkaar draaien is het 21 februari, 3 dagen voor de sluitingstijd om kopij in te zenden en in die tussentijd kan er nog heel wat gebeuren.

De belangstelling voor 26 april is zeker groot te noemen, binnen 2 weken nadat al onze leden de gedetailleerde informatie ontvingen, waren er al ruim 300 aanmeldingen. Het ziet er dan ook naar uit, dat we met rond 500 deelnemers ons 10-jarig bestaan als zustervereniging van VOMI-Nederland gaan vieren. En dat is dan ook de grens die door het Kazco werd gesteld. Er komen optredens door het All Music duo met krontjong- en hawaimuziek en het bij velen van ons bekende gezelschap "Club Comique", dat het vorig jaar een voorproefje gaf en de hele zaal op z'n kop zette. Maar ook zal een detachement van de befaamde "Gele Rijders" voor het muzikale militaire tintje zorgen. Die arrangementen zijn allemaal geregeld, nu maar hopen op een mooie zonnige lentedag.

De rijstmaaltijd in de namiddag is het sluitstuk; bij hun vertrek krijgen alle deelnemers een blijvend aandenken aan dit jubileum. In principe zullen enkele hoge militaire- en burgerlijke autoriteiten deze dag geheel dan wel gedeeltelijk bijwonen.

En nu maar verder voorbereiden en afwachten....

Th.J. Koning

Utrecht en 't Gooi

Secr. *A.J.B. Martens,
Chico Mendesst. 67,
3573 AW Utrecht.
Tel. 030-2718895.*

Op 29 januari j.l. was er in de Kromhoutkazerne een ledenvergadering waar ± 60 sobats aanwezig waren.

De voorzitter schetste nog eens het begin van VOMI Utrecht en 't Gooi, waar hij ook de vergadering mee opende. Er heeft geen bestuurswijziging plaats gevonden en zo gaan we weer een nieuwe periode tegemoet.

Ook kregen we weer toestemming voor een bijeenkomst in "De Vierpoot" voor 26 april 1997. Dus houdt die datum vrij. Ter zijner tijd krijgt u daarvoor nog de officiële uitnodiging toegestuurd. Deze week hebben we ook weer een sobat verloren en wel H.C. de With uit Nieuwegein.

Met enkele sobats hebben wij aanwezig kunnen zijn bij zijn begrafenis ter ondersteuning van zijn gezin. Je bemerkt dat dit toch een bijzondere indruk maakt op de aanwezigen. Gelukkig kunnen wij dit nog doen. Enkele bestuursleden hebben een bezoek gebracht aan boord van het Hotelschip "Brilliant" in Arnhem. Er blijkt, door veteranen, veel animo voor te zijn.

Wij hebben voor onze vereniging een reis vast kunnen leggen.

Wel wat laat in het seizoen, maar alles was al vol geboekt. De accommodatie is goed en de prijs gunstig. Alleen kunnen er maar 97 personen mee. Zij die op onze vorige bijeenkomst al te kennen hebben gegeven daar wat voor te voelen, zijn als eersten aangeschreven. Met de uitnodiging voor 26 april zal de rest van de leden benaderd worden. Dan zullen we naar volgorde van binnenkomst proberen het schip vol te krijgen. We hopen dat het de band meer zal versterken. Velen hebben hun contributie al voldaan voor het jaar 1997, het gaat nu nog om een 40-tal die nog niet betaald hebben. (Dit als herinnering).

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. *J.J.C. Stramrood,
Binnenhof 36,
6715 DP Ede,
Tel. 0318-638160.*

Het was weer gezellig in Stroe tijdens onze nieuwjaarsreceptie bij onze gastheer Gerard Ronde in het Algemeen Militair Tehuis. Beter gesproken over de nieuwjaarsinstuif. Onder het genot van een drankje en een hapje werd er weer heel wat af- en bijgepraat. Bij eerdere bijeenkomsten van onze vereniging vroeg ik Henk Riemsdijk meestal om een stukje te schrijven voor de "Sobat". Helaas moet ik het nu zelf doen en dat is nu niet direct een bezigheid die mij ligt, maar ja voor het goede doel (VOMI) doe je het graag.

Het programma voor de voor ons liggende maanden is nog niet bekend, maar binnenkort, als de voorzitter weer terug is uit Indonesië, komt het dagelijks bestuur weer bij elkaar en worden er weer plannen gemaakt. Medio april plannen wij weer onze jaarvergadering. Zoals u misschien weet is De Veluwe op 4 juli 1987 opgericht en houden wij dus onze tiende jaarvergadering. Als laatste zou ik u er nogmaals op willen attenderen, dat bij verhuizing een kaartje naar uw eigen vereniging voldoende is. Wij zorgen er voor dat u ook de "Sobat" op uw nieuwe adres ontvangt.

Jaap J.C. Stramrood

Zeeland

Secr. J. Kloet,
Veldzichtweg 4,
4456 BN Lewedorp.
Tel. 0113-612391.

Terugblik op onze contact-bijeenkomsten

De contactbijeenkomsten in de regio waren alle goed tot zeer goed bezocht. De sfeer was uitstekend. We hebben dit jaar wat ingezonden berichten gestuurd naar de Zeeuwse huis-aan-huis bladen, waarin werd gewezen op deze bijeenkomsten. Ook radio Zeeland was in de lucht op elke morgen van onze regiobijeenkomst. Dit om maar zoveel mogelijk sobats te bereiken. En niet zonder resultaat, 20 nieuwe leden meldden zich aan. Een bewijs dat er nog vele sobats aan de kant staan en zelfs nog nooit van de VOMI hadden gehoord. De twee dia-middagen, die geheel verzorgd zijn door Bert Vuyk en zijn echtgenote, waren van onberispelijke kwaliteit. Tijdens het tonen van deze beelden met een zorgvuldig gekozen muziekje, deden wel heel veel terugdenken aan onze tropenjaren. Aan het eind van elke middag was er een daverend applaus als beloning voor het echtpaar Vuyk.

In memoriam

Tweemaal ontvingen wij een bericht van het overlijden van onze sobats, n.l. op 2 febr. van D.C. Scheele te Oostburg en op 4 febr. van J.M. Beun

te Zierikzee. Wij wisten dat zij ernstig ziek waren en niet meer beter zouden worden, maar het doet altijd pijn als je het bericht binnen krijgt. Van de zijde van de VOMI zijn afgevaardigden aanwezig geweest namens u bij de rouwplechtigheid. Wij wensen beide families de liefde en de warmte toe van hun naasten. Dat zij u mogen helpen de kracht te vinden om deze zware verliezen te dragen.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma,
Lisstr. 117,
2551 TC Den Haag.
Tel. 070-3976413.

Meerdaagse reizen

De animo voor het deelnemen aan de reis naar Normandië is zo gering dat het bestuur besloten heeft deze reis niet te laten doorgaan. Jammer, maar een volgende keer beter. Voor de reis naar Verdun zijn nog besprekingen gaande. We roepen onze leden op om met suggesties te komen welk socrt één of meerdaagse reizen men zou willen maken. Uw reacties gaarne zenden aan ons bestuurslid P.W. Kuyvenhoven, Frestiastr. 9, 2871 KS Naaldwijk, tel. 0174-628282.

Algemene ledenvergadering

Op 23 mei a.s. houden we onze Algemene Ledenvergadering in de Alexanderkazerne in de O.O.-Mess te Den Haag. Aanvang van de vergadering om 14.00 uur. Per convocatie zal u de agenda tijdig worden toegezonden. Ter beperking van portiekosten kunt u, indien u dat wenst, de jaarstukken eerder opvragen bij onze secretaris. Uiteraard liggen de jaarstukken voor de vergadering voor iedere bezoeker gereed.

Activiteiten

Op 20 mei houden we in Leiden een regiobijeenkomst in het "Stadscafé". Zoals gebruikelijk zal open om 13.30 uur en aanvang 14.00 uur.

Penningmeester

Ten tijde van het schrijven van de kopij voor deze "Sobat" hebben ongeveer 70 leden hun contributie voor

1997 nog niet voldaan. Het is onduidelijk waarom men niet betaalt. Indien men vanwege zijn financiële positie de contributie niet kan betalen, neem dan contact op met onze Sociaal Commissaris Bob Verhoef. Het bestuur wil niet dat men om financiële redenen zijn lidmaatschap moet opzeggen.

Secretariaat

Nog steeds wordt onze secretaris geconfronteerd met het feit dat men verhuizingen en berichten van ernstige ziekte of overlijden niet of niet tijdig aan hem toezendt. Nogmaals doet hij een beroep op onze leden om hem tijdig te informeren en niet de berichten te zenden aan de ledenadministrateur van VOMI-Nederland te Oss. W.G.L. Topée

Zuid-Holland Zuid

Secr. A.G.J. Geurink,
Oranjelaan 35,
3311 DH Dordrecht.
Tel. 078-6130180.

Jaarvergadering Zuid-Holland Zuid

Deze is gepland op woensdagmiddag 9 april a.s. en zal gehouden worden in het verzorgingscentrum Laurens, Sinclair Lewisplaats 27, Rotterdam-Ommoord. Eén van de punten op de te behandelen agenda zal zijn het optreden o.g. de herverkiezing van de volgende bestuursleden: Harry Kuipers (vicevoorz.); Henk Barmantlo (2e secr.) en Hans Clasquin (ledenadm. en P.R.). Opgave van e.v.t. nieuwe kandidaten kunnen vóór de aanvang van deze ledenvergadering bij de 1e secr., Arnold Geurink, worden ingediend. Op de agenda komen verder punten aan de orde zoals: financieel verslag 1996 en begroting 1997; verslag Sociale Commissie over het jaar 1996; activiteiten in 1997/1998. Alle leden ontvangen een schriftelijke uitnodiging voor deze ledenvergadering en het bestuur rekent op minstens zo'n goede opkomst zoals vorig jaar het geval was. De middag zal worden afgesloten met het vertonen van een videofilm en een gezellig samenzijn tot omstreeks 16.30 - 17.00 uur. NOTEER DUS 9 APRIL.

Kontakbijeenvoerkomst Spijkenisse 5 februari

De zaal was op een oortje na te klein om de vele leden en belangstellenden die gekomen waren, een plaats te bezorgen. Vertoond werd o.a. een videofilm van het 1e Mitr. Bat., een film die goed aansloeg omdat een groot gedeelte hiervan authentiek is, n.l. gefind in de jaren 1946-1948 en later aangevuld met opnamen van recentere datum. De inhoud van deze film blijkt alleszins het zien hiervan de moeite waard, zelfs als je deze bij herhaling weer meebeleef. Dit bleek dan ook wel uit de reacties, die na de vertoening vanuit de zaal kwamen. De gebruikelijke verloting droeg in niet geringe mate bij aan het welslagen van deze druk bezochte middag. De door onze sobat Gerrit van der Slot en de bediening gegeven ondersteuning aan deze middag mogen niet onvermeld blijven.

Onthulling gedenksteen

In diverse gemeenten zullen in de maanden april en mei a.s. gedenkstenen worden onthuld. Voor de komende weken zal dit in de volgende plaatsen het geval zijn:

Vrijdag 19 april Gemeente GOEDEREDE (dorpen Stellendam, Ouddorp en Goedereede).

Vrijdag 26 april Gemeente LIESVELD (dorpen Groot-Ammers, Streefkerk, Nieuwpoort, Langerak. De bovengenoemde data zijn definitief. Belangstellenden die de onthulling willen bijwonen en informatie willen hebben omtrent juiste tijdstip, plaats van handeling enz., worden verzocht telefonisch contact te nemen met G. de Jong, telefoon 078-6771902.

Met de volgende gemeenten zijn af worden afspraken gemaakt voor plaatsing van een gedenksteen en er wordt naar gestreefd deze plaatsingen in de loop van 1997 af te ronden: ALBRANDSWAARD (2 of 3 mei) juiste datum nog niet bekend. VLIST; de dorpen Stolwijk, Haastrecht en Vlist. DIRKSLAND; DORDRECHT; HARDINXVELD; GIESSENDAM; CROMSTRIJEN; NIEUWERKERK a/d IJssel; OUDBEIJERLAND; STRIJEN en last but not least de gemeente Rotterdam. De toestemming voor plaatsing van een monument is inmiddels door B. en W. verleend. Het is echter een zeer tijdrovende procedure, omdat het hier gaat

om het aanbrengen van, na zorgvuldige vaststelling en verificatie, om en nabij 200 namen van omgekomen Nederlandse militairen, die destijds woonachtig waren in Rotterdam en delen die daartoe gerekend worden, zoals b.v. Hillegersberg en IJsselmonde. Ook voor plaatsing in Rotterdam wordt er naar gestreefd dit in 1997 gerealiseerd te krijgen.

Herdenking op 4 mei 1997

Het bestuur VOMI Zuid-Holland Zuid vraagt uw aandacht voor het volgende:

In verband met het aantal reeds onthulde monumenten e.q. gedenkstenen is het voor de bestuursleden van Zuid-Holland Zuid onmogelijk op alle plaatsen tijdens de 4 mei herdenking aanwezig te zijn. Daarom deze oproep aan alle leden in de regio Zuid-Holland Zuid: NEEM ZELF HET INITIATIEF OM OP 4 MEI onze gesneuvelde makers te herdenken door uw aanwezigheid. Benader u bekende sobats in eigen gemeente om hetzelfde te doen. Wacht niet persé op een uitnodiging hiertoe, want dit groeit ons boven het hoofd.

TOON OOK NU HET INITIATIEF ZOALS WE DIT IN DE JAREN 1946-1950 DEDEN, NL. SOLIDARITEIT. Wij weten dat dit beroep op onze sobats niet tevergeefs zal zijn.

H.C. Clasquin

Limburg

Secr. L.C. Zéguers, Zonstraat 118, 6463 AE Kerkrade, Tel. 045-5454013

Als deze "Sobat" bij u in de bus valt behoren er alweer een aantal van de voor dit jaar geplande activiteiten tot het verleden, namelijk de veteranenbijeenvoerkomst op 11 maart in Landgraaf en eenzelfde bijeenkomst op 25 maart in Maastricht. Tussen deze twee activiteiten heeft er dan ook reeds de excursie naar Normandië (58 deelnemers) plaatsgevonden en is ook onze jaarvergadering in het Generaal Spoorpaviljoen (8 april) in Roermond achter de rug.

Vooruitblikkend zijn er dan (voór de grote schoolvakantie) nog een drietal veteranenbijeenvoerkomsten en wel op dinsdag 15 april in Café "In den

Engel", Grotestraat 107 in Venray, op dinsdag 13 mei in "De Meulewiekers, Hulsterweg 7 in Venlo-Zuid (nabij het ziekenhuis en kerkhof) en dan nog op dinsdag 20 mei in "Het Plenkhoes", Bachstraat 2 in Geleen.

Zoals bekend gebeten mag worden beginnen deze altijd om 14.00 uur en duren ze tot ca. 17.00 uur en het spreekt natuurlijk vanzelf dat ook de dames hierbij van harte welkom zijn.

Vrijdag 6 juni a.s. houden wij dan weer onze reünie, deze keer echter niet in de Frederik Hendrikkazerne te Blerick, maar in de Van Hornekazerne in Weert.

Gezien de grote belangstelling die daarvoor bestaat hebben we ook weer de excursie naar de AWACS-vliegbasis kunnen regelen.

Met betrekking tot zowel de reünie alsook de AWACS-excursie worden onze leden nog, via een aparte mailing, van de nodige bijzonderheden en de wijze van inschrijven geïnformeerd.

Tenslotte zij nog vermeld dat een delegatie van VOMI Limburg, evenals dat het vorig jaar het geval is geweest, deelneemt aan de te houden herdenking in Wageningen.

Het is prettig te kunnen vermelden dat onze vereniging nog steeds groeiende is en wij danken dan ook al die leden die hieraan meegewerkt hebben en een of meerdere oud-strijd-makkers voor het VOMI-lidmaatschap wisten te porren.

Wij, het bestuur van VOMI Limburg, zouden ook graag U bij een volgende gelegenheid daarvoor willen danken.

L.C. Zéguers

CANADA

Secr. D. Walinga, 12 Leacrest Street, Bramalea, Ontario, CANADA. L6S 3K6, Tel. (905)-457-8782, Fax. (905)-457-8929.

De winter is bijna weer voorbij en onze eerste bestuursvergadering met alle afdelingsvertegenwoordigers van de afdelingen hier in Ontario (9) is gehouden op 11 maart 1997 in Burlington (Ontario).

Hier werden alle plannen besproken voor 1997, zoals samenkomsten, de "Picknic" enz. voor VOMI-Canada, dat nu over de driehonderd leden telt. Door de grote afstanden in Canada kunnen wij nu eenmaal niet elke maand bij elkaar komen. Alleen op 16 juli a.s. (Picknic-dag) en de Algemene vergadering in het najaar brengt iedereen teZamen, meestal 250-300 personen.

Alle districten houden tenminste éénmaal in het jaar hun eigen zgn.

"Blackyard"-party en onderhouden zo de contacten met elkaar.

Ons eigen contactblad voor Canada, de "Surat Khabar" verschijnt nu drie keer per jaar en houdt iedereen op de hoogte van geheel VOMI-Canada, inclusief onze afdelingen Alberta en British Columbia, die in het Westen van Canada zitten en erg actief zijn, doch niet naast de deur wonen.

Alle leden in Canada ontvangen nu elke twee maanden de "Sobat" keurig op tijd en ook in een goede staat. Ook de "Opmaat" wordt hier zeer gewaardeerd.

Voor onze VOMI-Canada Picknic in juli 1997 hebben we reeds twee retour-

MINI-REÛNIE 1-12 R.I.

Op 30 oktober 1996 vond in Canada een mini-reunie plaats van oud-militairen Indiëgangers van het O.V.W.-bataljon 1.12 R.I. (het Gronings Bataljon).

Van L. naar R. staan de sobats; S. Bosman, P. Top, W. Venema, J. Hulzebos, W. v.d. Veen, B. Gils, H. Wilpstra en K. Bos.

tickets Toronto-Amsterdam mogen ontvangen van CANADA 3000 AIR-LINES. Hiermede weten wij wie onze vrienden zijn en dit gebaar wordt zeer op prijs gesteld en gewaardeerd door het bestuur.

Twaalf van onze sobats gaan in sep-

tember met vakantie naar Nederland en maken een Rijnreis met het m.s. "Brillant" met vrienden in Nederland van 5-9 R.I.

Donald Walinga

De slag in de Javazee 1942

"Doorman, Helfrich, Tagaki, Exeter, Houston, Nachi, Haguro, Naka, Jintsu, De Ruyter, Java, Perth, Kortenaer, Witte de With, Electra, Jupiter, Encounter, Evertsen, Pope, Tokisukaze, Asagumo, Tromp" (Namen van geallieerde en Japanse oorlogsschepen en bevelvoerende officieren, die deelnamen aan de slag in de Javazee).

Een documentaire van het Nederlands Filmarchief. Een productie van de Krijgsmacht. Een met een Gouden Kalf bekroonde videoband, in twee delen (1995). Prijs f 39,95.

Speeltijd 1 uur en 20 minuten, gedeeltelijk in kleur. Voor lezers van het veteranenblad "Opmaat" tegen inlevering van een reductiebon, opgenomen in "Opmaat", 3-de jaargang, nummer 1, februari 1997, pagina 48, is de prijs f 29,95, plus f 5,95 verzendkosten bij Video Film Expres, Antwoordnummer 2763, 3970 WJ Houten, te bekomen.

Distributie-adres Nederlands Filmarchief, Verkoop en Promotie Marjolein Rohde, Leyenseweg 113 b, 3721 BC Bilthoven. Tel. 030-2251251 (Privé 033-2580391) of Postbus 387,

3720 AJ Bilthoven. Fax 030-2251251. De videodocumentaire behelst een verslag van de roemruchte slag in de Javazee op 27 februari 1942, die zich voltrok ten noorden van de kust van het Nederlandse-Indische eiland Java. Het verhaal betreffende het verloop van deze voor de geallieerde oorlogsvloten desastreuze zeeslag wordt verteld door een groot aantal ooggetuigen/deelnemers aan dit gevecht (Nederlanders, Engelsen, Japanners, Australiërs, Amerikanen en Indische marinemannen). De zeer onderscheidene verhalen zijn soms huiveringwekkend, spannend, maar een enkele keer zelfs humoristisch. De slag in de Javazee leidde de landing van Japanse strijdkrachten op Java (1 maart 1942) in.

In een ongelijke zeeslag (de Japanse oorlogsbodems waren beter bewapend en beschikten over verderdragend scheepsgeschut dan de geallieerde schepen onder bevel van de Nederlandse Schout bij Nacht Doorman), ging de laatste hoop de Japanse invasievloot tegen te houden en daarmee Java (en Nederlandse-

Indië) te redden, te loor. De geallieerde oorlogsvloot ging namelijk in vuur en water ten onder.

De videobanden geven een indrukwekkend beeld van deze afschuwelijke nederlaag.

Regisseur Niek Koppen plaatst in dit relaas op levendige en vaak impoerende wijze een aantal interviews met aan de voor Nederlands-Indië, en de geallieerde zeemachten in Oost-Azië, zo dramatisch verlopen zeeslag ternauwernood ontkomen deelnemers.

Voor geïnteresseerden in de geschiedenis van de oorlog in Nederlands-Indië en de aan deze zeeslag deelgenomen hebbende mannen, een zeer aan te bevelen kleurrijke documentaire.

ISBN 90 5679 17 02. Distributie VDA Media Matters, adres als bovengenoemd.

PS. Attentie: De video-banden zijn uitsluitend via de boekhandel te verkrijgen.

J. Zwaan

Het infanterie-bataljon 5-9-R.I.

Geformeerd in juli 1947 in de Johan van der Kornputkazerne in Steenwijk. Vertrokken naar Nederlands Oost-Indië op 19 febr.

1948 met het m.s. "Sloterdijk". Aangekomen in Palembang op Zuid-Sumatra op 15 maart daaropvolgend. Het bataljon werd verspreid over een zeer groot gebied, genaamd de "Sector Limburg". Op kleine uitzonderingen na werden de pelotons op grote afstand van elkaar gelegerd in de diverse kampongs en hadden tot taak patrouilles te lopen over een oppervlakte van vaak 25 bij 20 km. De bodemgesteldheid was zo slecht, dat het onderling verband slechts lopend kon worden gehandhaafd. Een enkele jeep presteerde het nog wel eens er door te komen, maar de ter beschikking staande drietonners bleven vrijwel altijd na een paar kilometer steken. Ook carriërs wroetten zich regelmatig vast.

Uitwisseling tussen de pelotons en compagnieën vond dan ook zeer spaarzaam plaats. Gevolg? De samenhang tussen het totale personeel was die van het bekende losse zand. Deze feiten zijn er dan ook mede oorzaak van dat een reünie van het gehele bataljon nog nooit heeft plaatsgevonden en dat de eventuele belangstelling ervoor vrij gering is. Zelfs de pelotons uit één en dezelfde compagnie houden liever hun eigen bijeenkomsten onder het motto, "We kennen die lui van het tweede derde bijna niet!".

Aleen de Staf-, Ost- en B-Cie komen elke twee jaar in hun verband bijeen. Van andere compagnieën zijn hele delen zoek ofwel, die kwamen nooit samen. Met name A Cie. (1e pel.) en C Cie. (2e pel.) missen de overigen. De D Cie. is gescheiden in twee afzonderlijke reünies, het 1e en 2e peloton samen en het 3e apart.

Het komt vooral de laatste tijd nogal voor, dat ondergetekende wordt benaderd door zogenaamde éénlingen, die nooit meer iets gemerkt hebben van

hun vroegere strijdmakkers en die vragen naar adressen of gegevens over het bataljon.

In 1993 hebben we het kunnen organiseren, dat bij het Nationaal Indië-Monument 1945-1962 te Roermond een gedenksteen kon worden aangebracht voor onze in Indië achtergebleven kameraden. Bij die gelegenheid hebben we nogal wat adressen boven water kunnen halen, zodat we thans beschikken over zo'n 400 adressen van oud 5-9 R.I.-ers. Indertijd gepolst naar de belangstelling voor een bataljonsreünie, reageerde het overgrote deel afwijzend.

Oproep

Ten behoeve van hen die inderdaad nooit meer iets van hun vroegere maten hebben gehoord, wil ondergetekende hen behulpzaam zijn, om ze op zijn minst enige aanknopingspunten te doen verkrijgen.

Bij onze naspeuringen indertijd bleken nogal veel bataljonsgenoten te zijn overleden, zodat teleurstellingen niet kunnen uitblijven. Overigens wordt elk jaar op 7 september een krans gelegd bij genoemd monument in Roermond. De in 1993 ingezamelde middelen zijn nog voldoende voor vier jaar, daarna moet een beroep gedaan worden op de reünie-kassen en/of individuele schenkers! Door de woonplaatsen van het overgrote deel van ons (Friese) bataljon worden deze kransleggingen zeer slecht bezocht. Het ware toch prettig als men daar wat meer aan kan doen.

U kunt er vrijvervoerbiljetten voor krijgen bij Stichting Dienstverlening Veteranen, Maliebaan 87, 3581 CG Utrecht.

Voor nadere gegevens kunt u zich wenden tot:
A.W. v. Drecht,
Berkencord 62,
8172 AW Vaassen,
tel. 0578-573307.

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-salut aan:

J. Kanters - 4 G.R.P.F.	Bakel
D.A. Kok	Stolwijk
P.C.D. Bijl	's-Gravendeel
P. Boersma 2-4 R.I.	Dokkum
D.C. Scheele	Oostburg
J.M. Beun	Zierikzee
W.A.H. van Diermen - 4 G.R.J.	Bergen op Zoom
P. Brouwer - 30 A.A.T.	Katwijk
J. Siegersma - 3-12 R.I.	St. Annaparochie
Mw. R.M. Hoeber-Cox	Nijmegen
M. Bazelmans - 424 B.I.	Veldhoven
H.C. de With	Nieuwegein
B.J. Hendertink	Rijssen
H. Geinghuls	Hendrik Ido Ambacht
A. Heijkoop	Ridderkerk
H. Terlouw	Rotterdam Pernis
K.P. Wiejaard	Hoogeveen
H. Kulpers	Schoonoord
A.A. van Rosmalen 3-2 R.I.	Rosmalen
G. Renkens 5-11 R.I.	Boxmeer
A.A.H. Honegraaff	Delft
G. Kuijper	Den Haag
T. Lipman R.A.T.A. -	Erampton Ontario
	Canada
A. Leverink 1.5 R.I.	Acton Ontario
	Canada
C.G. van Haestregt	Reelofsarendsveen

sociale
VOMI

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

Nationaal Indië-monument

15.000 mensen verwacht bij dodenherdenking

Roermond veteranenstad dit jaar op 6 september.

Voor de tiende maal wordt op zaterdag 6 september van dit jaar vanaf half twee 's middags bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in het stadspark Hattum te Roermond de jaarlijkse nationale dodenherdenking gehouden.

Weliswaar is de 7e september de traditionele datum voor deze herdenking, maar omdat die datum op een zondag valt en het voor velen in Nederland bezwaarlijk is om op zondag te reizen is de plechtigheid voor een keer verschoven naar zaterdag 6 september.

Meer Indië/Nieuw-Guinea-veteranen dan ooit in het verleden uit geheel Nederland en uit Australië, Canada, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten van Noord-Amerika komen op die dag bijeen met nabestaanden om de nagedachtenis aan de 6152 militairen, die tussen 1945 en 1962 de dienst voor het vaderland in de toenmalige overzeese rijkdelen met de dood hebben moeten bekopen, in ere te houden.

Ongeveer 15.000 deelnemers aan de herdenking worden in Roermond verwacht.

Dulzenden veteranen hebben een gratis trenbiljet voor de reis per trein naar Roermond en weer terug naar huis aangevraagd bij de Stichting Dienstverlening Veteranen in Utrecht. Met pendelbussen zullen die treinreizigers tussen N.S.-station Roermond en het park Hattum worden vervoerd.

De kranslegging wordt een steeds indrukwekkender onderdeel van deze jaarlijkse nationale herdenking. Namens de Nederlandse regering, namens de huidige krijgsmacht en door de Inspecteur-generaal van de krijgsmacht – tevens Inspecteur-generaal der Veteranen – vice-admiraal van Aalst, zullen kransen aan de voet van de obelisk van het herdenkingscomplex worden gelegd.

Daarna doen dat ook een honderdtal bestuurscolleges, instellingen, verenigingen, stichtingen en reüniecommissies van de onderdelen van de voormalige krijgsmacht. De Koninklijke Luchtmacht voegt aan de herdenking waarde toe door het

overvliegen door vier F 16-vliegtuigen in de "Missing-man"-formatie.

Bij de organisatie van de herdenking en de reünie van de veteranen daarna, kan de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond, krachtens een besluit van de Chef-Defensiestaf in 1989, rekenen op ondersteuning door defensie-organen. De Bevelhebber der Landstrijdkrachten, de Regionaal Militair Commandant Zuid, de Garnizoenscommandant Limburg en vooral projectofficier kapitein C. Halmans bij dat commando zorgen jaarlijks voor de uitvoering van dat besluit. De ondersteuning omvat onder andere de organisatie van het militaire deel van het ceremonieel, de inzet van materieel, logistieke verzorging en inzet van personeel van het Limburgse Garnizoenscommando, van de Koninklijke Militaire School in Weert en de Frederik Hendrikazerne in Blerick, van de Nationale Reserve en van het Wapen der Koninklijke Marechaussee.

Van de Redactie

Zoals gebruikelijk laten wij, de redactie, ook in deze "Sobat" weer de sluitingsdata voor het inzenden van kopij voor de eerstvolgende drie nummers weten. Wij doen dat dit keer in iets grotere en vetgedrukte letters en cijfers. Dit om toch de belangrijkheid van deze data eens echt naar voren te halen. Willen wij een goed product leveren, een product dat ook op de daarvoor vastgestelde tijd bij U in de bus valt, dan hebben wij ook Uw medewerking daarvoor hard nodig, zelfs al is het "maar" bij het op tijd inzenden van Uw kopij.

Nu dan de sluitingsdatum voor het inzenden van kopij voor de komende drie nummers:

Nummer 53	28 april
Nummer 54	30 juni
Nummer 55	25 augustus

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro- c.q. Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

GEVONDEN

Tussen de ons toegezonden postzegels zat bijgaande foto

De eigenaar kan dit bij mij opvragen.

VB.

OPSTELLING NIEUW INGEVOERDE LEDEN IN COMPUTER-ADMINISTRATIE VAN 27 JANUARI TOT EN MET 24 MAART 1997

Naam	Woonplaats	Land	Naam	Woonplaats	Land
WISSE S.	's-GRAVENHAGE		WIEBING R.	DALEN	
SCHELLEVIS H.	's-GRAVENHAGE		ALFRING G.	DE KRIM	
DEKKER FR.	AAGTEKERKE		STAVAREN H. van	DELAWARE Ontario	CANADA
HOLLANDER J. den	AAGTEKERKE		BERG A.M.W. van den	DELFT	
BIJLSMA R.	AKKRUM		KAPPE W.DEN BOSCH		
KRUITWAGEN T.	ALEM		KOSTER E.	DEN BOSCH	
HEUVEING J.	ALMELO		HALL Th. van	DEN HAAG	
KLEINHAARHUIS B.	ALMELO		JANSEN J.C.	DEN HAAG	
KEMPF P.J.	ALPHEN a/d RIJN		RIJSWIJK Chr.W.A. van	DEN HAAG	
OFWEGEN J.H.	ALPHEN a/d RIJN		HARINGA H.	DEN HELDER	
ROMBOUITS J.J.M.	ALPHEN a/d RIJN		SCHIPPER J.	DEVENTER	
VINK B.Th.	ALPHEN a/d RIJN		MEINEN E.G.	DOETINCHEM	
LOOZENoord	AMERSFOORT		KLASEN A.	DORDRECHT	
BRUIN M. de	AMSTERDAM		VALKHOF E.W.	DORDRECHT	
IN DEN BERKEN J.W.J.	AMSTERDAM		VRIES C. de	DORDRECHT	
SCHEPERS K.	AMSTERDAM		JACOBS J.	DRAYTON VALLEY AB	CANADA
SCHURINK W.	AMSTERDAM				
VEERMAN L.W.	AMSTERDAM		WIJK J. van	DRUNEN	
ZWEMMER Fr.	AMSTERDAM		WILDERS A.DUIVEN		
TREFFERS P.	ANDEL		OUDEN R. den	EDE	
BOERS J.	APELDOORN		DUIN J. van	EINDHOVEN	
HARTMAN A.	APELDOORN		KALDEKERKEN W. van	EINDHOVEN	
KETTERIJ A. van de	ARNEMUIDEN		SNIJDER J.	ENSCHEDÉ	
BRANGER Sr. L.	ARNHEM		TANGHE J.	FRANEKER	
BUITENHUIS D.	ARNHEM		EIJNDE L. v.d.	GEMERT	
DIEPEN W.	ARNHEM		GROENEBOOM B.	GEORGETOWN	CANADA
DOORMALEN J.H. van	ARNHEM			Ontario	
IRSEL J. van	ARNHEM		VERWEGEN H.M.	GILZE	
TIMMERMANS J.A.H.	ARNHEM		GAST S. de	GOES	
TUINDER E.H.	ARNHEM		KOSTER L.M. de	GOES	
GEENSEN J.	AXEL		ROELANDS P.D.	GOES	
GOUWMAN J.	BAREBDRECHT		ANKER J.A. v.d.	GORINCHEM	
TEUNISSEN J.	BAREBDRECHT		GULDENMUND N.	GREENLANE AUCKLAND	NIEUW ZEELAND
GRAAF K. de	BEAMSVILLE Ontario	CANADA			
VERMEULEN N.M.	BENEDEN LEEUWEN		JACOBS Th.H.A.	GROESBEEK	
LERRICK V.W.	BERGEN OP ZOOM		MIECHELS B.A.	GROESBEEK	
SCHOONEN P.A.C.	BERGEN OP ZOOM		ALFING G.J.	GRONINGEN	
VERWOERD J.	BERGEN OP ZOOM		BAARDA D.	GRONINGEN	
FEIJEN J.	BERGEYK		BEERDA A.J.	GRONINGEN	
GEMERT F. van	BERGEYK		BROUWER Th.J.	GRONINGEN	
TILBORG C. van	BERGEYK		HEINS J.	GRONINGEN	
BUYENSE J.	BERKENWOUDE		WERF A.M. van der	HAAMSTEDÉ	
BOSMA P.A.	BERLIKUM FR.		TIMMERMAN J.	HARDENBERG	
PLOEGMAKERS H.	BEUGEN		BUSSINK	HARDERWIJK	
CROONEN H.J.	BEUNINGEN		HAMSTRA G.	HARDERWIJK	
HAGEN H.G.	BEUNINGEN		BEUKEMA L.S.	HARRISTON Ontario	CANADA
PEETERS Th.P.	BEUNINGEN		POLMAN W.M.		
KONING A.W.	BOCA RATON	U.S.A.	HARTMAN H.J.	HEEMSKERK	
	FLORIDA		VEEN P. van der	HEIWEGEN F.	
BAKKER C.B.	BOVENKARSPÉL			HEERJANSDAM	
SCHAUB J.	BOVENSMILDE		HOPPEN H.J.J.	HEINO	
FLAGEMAN H.	BOXTÉL		KLOEZEMAN A.J.	HEINO	
AALTEN M. van	BREDA		HEIDEN P.v.d.	HELMOND	
EGMOND A. van	BREDA		OUWENS S.	HENDRIK IDO AMBACHT	
GLADDINES Th.	BREDA		GIESSEN H. van der	HOLLAND LANDING	CANADA
KRIJNEN W.J.P.	BREDA			Ontario	
RUSSCHEN H.	BREDA		DALFZEN A. van	HOOGVEEVEN	
STEVENS T.	BUDEL		WEBERS G.P.	INGBER	
VERMEULEN A.	BUDEL		PEPERS M/	IROQUOIS Ontario	CANADA
VERHOEVEN J.	BUDEL-SCHOOT		SALET J.	KAATSNEUVEL	
ROMIJN Joh.	BURGH HAAMSTEDÉ		VRIES P. de	KOLLUM	
BERGEN BRAVENBOER H.A. v.	CAPELLE a/d IJSEL		VERWOERDT R.	LAGE ZWALUWE	
PLOEGER FF.	COEVORDEN		DIJKSTRA P.	LEEUWARDEN	
KIP G.	DALEN		HAAG C. van der	LEEUWARDEN	
MALIPAARD W.J.	DALEN		SCHELTES R.	LEEUWARDEN	

SOBAT

Naam	Woonplaats	Land	Naam	Woonplaats	Land
VISSER E.	LEEUWARDEN		SCHELLINGS J.	SINT MICHIELSGESTEL	
PARLEVLIET A.J.	LEIDSCHEINDAM		DIKHUIZEN J. van	SON	
WEEKENSTROO A.M.J.	LOCHEM		LAUWEN M.P.	SPIJKENISSE	
FLAMAN H.	LONDON Ontario	CANADA	SNOEK D.	SPIJKENISSE	
JONG W. de	MAARSBERGEN		HEIKOOP S.	ST. CATHARINES	CANADA
BROUWER P.	MAKKUM			Ontario	
JONG W. de	MARUM		HUIJER B.P.	STEENWIJK	
BRUYN C. de	MIDDELBURG		HAYTEMA A.	STIENS	
BUIS D.	MIDDELBURG		ALBERTS G.J.	TERBORG	
HORST G. vander	MIDDELBURG		PIEBES J.	TERBORG	
NIEUWENHUYZE C.	MIDDELBURG		ROFFEL D.	TERNEUZEN	
TRES H.B.	MIDDELBURG		GENNIFFEN P.J.	TIEL	
HEUVEL C. Van den	MOUNTAIN HOME AR.	U.S.A.	KRIJNEN A.	TILBURG	
			OVERMAN T.	TILBURG	
MEERSOEK J.J.	NAARDEN		REUSEL A. van	TILBURG	
TOPELEN H.	NIEUWESCHANS		ROOIJ P. van	TILBURG	
BENEDICTUS G.	NIJEGA		SENGERS F.H.J.	TORONTO Ontario	
GOOT R.E. van der	NIJMEGEN		CANADA		
METSelaar E.W.	NIJMEGEN		SNIJDER F.	UFFELTE	
VEEN J. v.d.	NIJMEGEN		BROEKMAN F.F.	UTRECHT	
WIJK J.H.W. van	NIJMEGEN		BROUWER A. de	VALKENSWAARD	
WILLEMSSEN B.J.	NIJMEGEN		DONK J. v.d.	VALKENSWAARD	
ENGBERS A.JH.	NIJVERDAL		LIEROP H. van	VALKENSWAARD	
ALKEMADE B.V.J.	NOORDWIJK		NEIJENHOF J. van	VALKENSWAARD	
BEELLEN J.P.C. van	NOORDWIJK		NIEUWENDIJK S.	VALKENSWAARD	
DUIJNDAM L.	NOORDWIJK		ROBERSCHEUTEN J.	VALKENSWAARD	
MULWIJK W.	NOORDWIJK		SCHETS A.	VALKENSWAARD	
RUBINCH K.J.	NOORDWIJK		DANIÉLS J.	VELDHOVEN	
ZEEUW A.A. de	NOORDWIJK		MEER A. v.d.	VELDHOVEN	
PELT B. van	OAKVILLE Ontario	CANADA	HAEFF H.A.M. van	VENLO	
LEURS P.P.	OBBIJCHT		VERMAIRE D.C.	VLISSINGEN	
WILLEMS J.	OIRSCHOT		GORT J.	VROOMSHOOP	
ROETING H.M.	OOST SOUBURG		WOUTERS W.	VROUWENPOLDER	
ROOD J.W.	OOSTERBIERUM		LIERE L. van	VUGT	
SMANS A.	OOSTERHOUT		HARTMAN R.	WAALRE	
ALKEMA W.	ORILLIA Ontario	CANADA	WERTER R.	WLRE	
KLEIN SWORMINK A.W.	OSGOODE	CANADA	SPRING in 't VELD J.P.	WASSENAAR	
	Ontario		WILMS B.G.	WEITEVEEN	
ZWAKENBERG G.A.F.	OSSENDRECHT		GERRITSEN H.C.	WESTFIELD 6111	WEST-AUSTRALIA
MOURIK W. van	OTTERLO				
GRINWIS K.	OUDDORP		HOGEN-NICOLASEN		
GOEDEGEBUUR N.	OUDE-TONGE		Th.J. v.d.	WIJCHEN	
KAMPEN A. van	OUDE-TONGE		KLERKX A.J.	WIJCHEN	
REEST M. van der	OUDE-TONGE		OORT Th. van	WIJCHEN	
SCHOENMAKER C.T.	OUDENBOSCH		RUTTEN H.	WIJCHEN	
NIEUWENHUIZE M.	OVEZANDE		TIJNAGEL G.G.	WIJCHEN	
ASSELDONK H. van	PARKHILL	CANADA	VERKOOIJEN H.J.	WIJCHEN	
	Ontario		BODEWES A.A.	WIJK AAN ZEE	
WINGERDEN L. van	POORTUGAAL		HENDRIKS M.	WILBERTOORD	
IJKHOUT Th.	RANDWIJK		RUITEN H. van	WILBERTOORD	
WANDEL P.	RENESE		DAM J. van	WOLVEGA	
WOEZIK J.A. van	RENESE		JAARSMA L.	WOLVEGA	
LANGVELD J.S.P.	RHOON		JANSEN J.J.	ZEEWOLDE	
NOORDERMEER A.	RHOON		GEERLING F.C.H.	ZEVENAAR	
UNEN H. van	RHOON		JANSEN M.J.	ZEVENAAR	
YALK P.C.	RIDDERKERK		BOSVELD A.	ZWANENBURG	
PEETERS M.	RIETHOVEN		MARION C.H. van	ZWARTEWAAL	
POUW KRAAN W. v.d.	RIJSATERSWOUDE		GROEN A.A. de	ZWIJNDRECHT	
KIELA C.A.W.	RIJSWIJK		HEGEN H.	ZWIJNDRECHT	
APOL W.E.	RODEN				
BRUIN I. de	RODEN				
HEIJDEN A.A. van der	ROSENDAAL				
SCHALK H.W.	ROSENDAAL				
TILBURG J.W. van	ROSENDAAL				
DEKKER L.	ROTTERDAM				
GAASBEEK-ROEST L.	ROTTERDAM				
MIERLO M. van	SAMBEEK				
HOEVEN F.H.J. van der	SCHIEDAM				
HERREBOUT J.D.	SCHOONDIJKE				
WILPSHAAR G.J.	SCHOONEBEEK				
BIERLING H.	SIDDEBUREN				
KLOMP H.	SINT HUBERT				

**NIEUWE
LEDEN
WELKOM**

SOLDAAT OVERZEE

In duizenden huiskamers in ons land troont de 'Soldaat Overzee' al als een herinnering aan de jaren die destijds overzee zijn moeten worden doorgebracht. Een zichtbaar aandenken aan die jaren van moeilijke militaire plichtsverlening voor het vaderland dat de Stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 heeft laten maken door dezelfde beeldhouwer die het monument in Roermond vorm heeft gegeven. Er zijn daarna bronskleurige replica's in gegoten kunsthars van gemaakt.

Wilt u ook in het bezit komen van de 'Soldaat Overzee' (27 cm hoog en compleet met het leeënfieldje en pelopperpetje) dan kan dat door f 35,50 (f 25,- + f 10,50 voor verpakking en verzending) over te maken naar postbankrekening 134174 ten name van de Stichting Nationaal Indië-monument te Roermond. U krijgt het daarna onmiddellijk toegezonden.

OORLOGSGRAVENSTICHTING
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Het aantal bloemleggingen in het Verre Oosten nam opmerkelijk toe.

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen. Een annonce over deze mogelijkheid werd geplaatst in een aantal uitgaven o.a. van oud-strijders en reüniverenigingen, in verband met het feit dat het 50 jaar geleden was dat ons Koninkrijk in de oorlog werd betrokken en de bevrijding 45 jaar geleden.

Hierdoor nam het aantal bloemleggingen ten opzichte van 1989 opmerkelijk toe.

In Indonesië bedroeg het uitgevoerde aantal opdrachten 1439 inclusief 33 kransleggingen namens diverse verenigingen en comité's. (In 1989 bedroegen deze aantallen 926 resp. 27).

Op verzoek van nabestaanden werden 836 graffoto's verstrekt (450 in 1989).

Op de Erevelden in Thailand werden 226 bloemstukjes geplaatst, inclusief 2 kransen (in 1989 bedroeg dit aantal 144).

In Hong Kong werden 2 bloemleggingen uitgevoerd.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kransje 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranslegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladiolen of witte bloemen).

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een kleine foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn. De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zastraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 65981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 63 34 34 - Giro 401.000

Uniek boekwerk voor Veteranen Met complete slagorde en verlieslijsten

Het 'waarom', en 'hoe' en vooral ook het 'waarom zo laat' van de totstandkoming van het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond wordt uit de doeken gedaan in het boekwerk 'PALMAM QUI MERUIT FERAT' - (Ere wie ere toekomt)

Aan de inhoud zijn voorts toegevoegd:

*** De complete verlieslijst per onderdeel in twee delen. Een deel betreft de 3082 omgekomen militairen van de destijds uit Nederland naar overzee uitgezonden troepen en een deel betreft de 3087 omgekomen militairen van het K.N.I.L.

*** De slagorde van de Indië-rijgsmacht in twee delen; eveneens van de Nederlandse troepen en van het K.N.I.L.

Samen vijf delen in een luxe full-colour cassette. Een uniek bezit van de nog nooit eerder zo compleet gepubliceerde verlieslijsten en slagorde en bovendien een juweeltje voor de boekenkast. De prijs er voor bedraagt f 29,90 plus f 7,50 voor verpakking- en verzendkosten. Het wordt u toegezonden nadat dit bedrag is overgemaakt naar Postbank-rekening 123174 of Rabo-Roermond-bankrekening 17.41.74.039. Beide rekeningen staan ten name van de Stichting Indië-monument 1945-1962 te Roermond.

Uit de inhoud:

'Militaire Willemsorde voor gen. Spoor was voor heel de krijgsmacht bedoeld'.

Premier Wim Kok over het monument in Roermond:

'Een eerste uiting van erkenning'